

**ФОКУСИРАНО ТЕМАТИЧНО НАБЛЮДЕНИЕ
НА РАДИО- И ТЕЛЕВИЗИОННО СЪДЪРЖАНИЕ
ЗА Т.НАР. „КЪЩИ НА УЖАСИТЕ”
В СЕЛАТА ЯГОДА, ГОВЕДАРЦИ И В ОБЛ. ВАРНА**

Във връзка с големия обществен интерес и чувствителността на информацията е осъществен фокусиран мониторинг по темата за медийното отразяване на нарушените човешки права на възрастни хора и разкритията на властите за нехуманните условия на живот в хосписи без лиценз в село Ягода, обл. Стара Загора, село Говедарци, община Самоков и в област Варна, работещи по схемата като „стаи за гости”. Към темата внимание обърна и г-жа Галина Георгиева, член на СЕМ.

Наблюдавани програми: БНТ1, БТВ, НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ, ХОРИЗОНТ, ДАРИК РАДИО БЪЛГАРИЯ за периода 7 юни до 20 юни 2025 г. включително.

Мониторингът си постави за цел да проследи дали наблюдаваните медии спазват принципа на защита на личната неприкосновеност на гражданите (чл. 10, ал. 1, т. 4 от ЗРТ) предвид разпространена информация за здравословното състояние на възрастни хора в нелегалните домове (§ 1, т. 21 ДР на ЗРТ,¹) както и дали доставчиците са намерили баланс между правото на личен живот и правото на свобода на информация при представянето на неблагоприятната картина, разкриваща се в старческите хосписи. Обърнато е внимание и на излъчената информация за извършителите на социалната услуга и на техните права като обвиняеми в неспазване на действащото законодателство в областта на грижите за възрастни хора.

Контекст

На 7 юни 2025 г. в 8:30 часа сутринта министърът на правосъдието Георги Георгиев дава извънреден брифинг в Областната дирекция на МВР в Стара Загора, където съобщава, че при съвместна проверка на два обекта в село Ягода, заедно с екипи на МВР, Министерство на труда и социалната политика и Агенция за качество на социалните услуги, Министерство на здравеопазването с Изпълнителна агенция „Медицински надзор”, Районна прокуратура - Стара Загора и НАП, проверяващите са се натъкнали на потресаващи гледки. Министър Георгиев посочва, че в домове за възрастни без лиценз в с. Ягода, област Стара Загора, са открити вързани и упоени хора при отвратителни хигиенни условия. Министърът показва стряскащи снимки на завързаните крака на изнемощял възрастен човек в тежко състояние, намерен от проверяващите в незаконния хоспис. Георгиев напомня, че акцията в с. Ягода е една от многобройните проверки, които се извършват от месец по разпореждане на министър-председателя в хосписи и домове за възрастни хора в страната, като част от борбата срещу имотната мафия. Той определя разкрития нелегален дом за възрастни хора в старозагорското с. Ягода като „Дом на ужасите”. Впоследствие подобни незаконни хосписи властите откриват в с. Говедарци и в област Варна. Разкритията за нечовешките условия и отношение към възрастните хора в незаконните хосписи довеждат не само до обществено недоволство, но и до законодателни промени в посока криминализиране на нелегалната социална грижа за възрастните хора.

АНАЛИЗ НА СЪДЪРЖАНИЕТО:

Потресаващите картини с нехуманно отношение към възрастни хора в безпомощно състояние, връзвани, упоявани и държани под ключ в така наречените „къщи на ужасите”, представяни като „стаи под наем” в село Ягода, предизвикват изключително широк обществен и медиен отзвук и намират съответното отражение и в наблюдаваните програми.

¹ Т. 21. „Личен живот“ е животът на човек в семеен, здравен и сексуален аспект.

Дни наред след разкритията на властите за безобразията и насилието в незаконните хосписи в с. Ягода, както и в домовете в село Говедарци и край гр. Варна, темата е водеща както за сутрешните блокове, така и за централните емисии новини и за актуално-публицистичните предавания. Поради сериозния обществен интерес към темата, в наблюдаваните програми редовно се правят преки включвания на живо от извънредните брифинги, които дават представители на изпълнителната власт и на прокуратурата за резултатите от поредните извършени проверки и акции в нелегални домове за възрастни хора на територията на страната.

В сутрешните блокове и в централните емисии новини на трите наблюдавани телевизионни програми многократно се правят и преки включвания и връзки на живо от мястото на събитието, т.е. от поредния разкрит от властите нелегален дом, функциониращ без лиценз по схемата „къщи за гости“. Както общественият доставчик БНТ, така и търговските доставчици БТВ Медиа Груп ЕАД и Нова Броудкастинг Груп ЕООД предлагат в програмите си на зрителите и много свидетелски разкази от първо лице за нечовешките условия на живот и за обидите и побоите, които е трябвало да изтърпяват с години настанените там възрастни хора. Репортери на БНТ1, БТВ и НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ интервюират и близки на възрастни хора, успели да изведат майките и бащите си от незаконните домове. Особено драматични са репортажите, в които пред камерата болката си споделят роднини на възрастни хора, починали при неизяснени обстоятелства много скоро след настаняването им в някоя от въпросните къщи. По желание на част от интервюираните, които се притесняват да не бъдат разпознати, те са снимани в гръб, а тембърът на гласа им е променен с технически средства. В периода на наблюдението както в сутрешните блокове, така и в централните емисии новини и в актуално-публицистични предавания на наблюдаваните програми, често се показват снимки от мизерните условия в „къщите на ужасите“, разпространени от Министерството на правосъдието, като част от най-смущаващите кадри, в които присъстват и измъчени, изнемощели възрастни хора, са замъглени с технически средства. Когато стряскащи фотоси от мизерното съществуване на потребителите в незаконните домове за възрастни хора, в това число и снимката на изнемощял възрастен човек със завързани крака, лицето на когото не се вижда, се показват в емисията „По света и у нас“ на БНТ1, в горната дясна част на екрана се появява визуално предупреждение за наличие на травмиращо съдържание.

По болезнената тема за незаконните хосписи и домове за възрастни най-често говорят представители на изпълнителната власт: министърът на правосъдието Георги Георгиев, министърът на труда и социалната политика Борислав Гуцанов, вицепремиерът Атанас Зафиров, заместник-министърът на труда и социалната политика Иван Кръстев. Интервюта и изявления по темата дават и председателят на Народното събрание Наталия Киселова, както и депутатите Деница Сачева от ГЕРБ-СДС, Надежда Йорданова от ПП-ДБ, Тома Биков от ГЕРБ-СДС, д-р Костадин Ангелов от ГЕРБ-СДС, Радостин Василев от ПП МЕЧ, Шендоан Халит от ДПС - Ново начало, Йордан Иванов от ПП-ДБ, както и съпредседателят на ПП Кирил Петков. Ужасяващите разкрития се коментират и от вицепрезидента на Република България Илияна Йотова. С интервюта и коментари по темата участват и Румен Спецов - изпълнителен директор на НАП, Виктория Тахова – изпълнителен директор на Агенцията за качеството на социалните услуги, Иванка Динева – изпълнителен директор на ИА „Медицински надзор“, както и управителят на НЗОК доц. д-р Петко Стефановски. По темата за ролята на прокуратурата в повдигането на обвинения спрямо собствениците на незаконните домове, функциониращи като „стаи за гости“, в наблюдаваните програми говорят и. ф. главен прокурор Борислав Сарафов, Таня Димитрова - районен прокурор на Стара Загора, Атанас Доцински, заместник-районен прокурор в Софийска районна прокуратура, Красимир Конов, окръжен прокурор на Варна, Николай Николаев от Софийска районна прокуратура, както и Десислава Петрова, заместник-градски прокурор на София. За да коментират така болезнената тема в качеството си на експерти, се канят редица бивши министри на труда и социалната политика - Георги Гъоков, Минчо Коралски, Лидия Шулева

и Христина Христова. Бившите министри на здравеопазването д-р Стефан Константинов и д-р Петър Москов също са интервюирани във връзка с разкритията за незаконните хосписи в Ягода и Говедарци, като д-р Москов предлага част от общинските болници, в които голям процент от леглата стоят празни, да се превърнат в болници за долекуване, за палиативни грижи. В репортажи и в новините темата присъства и в изявления на представители на местните власти от населените места, в които проверяващите откриват незаконни хосписи. Изявления по темата дават и представители на областните дирекции на МВР по места. За състоянието на изведени от „къщите на ужасите” възрастни хора, настанени в болнични заведения, говорят Красимира Ковачка – изпълнителен директор на МБАЛ – Самоков, проф. Йовчо Йовчев, директор на УМБАЛ - Стара Загора, както и доц. д-р Георги Минков, заместник-директор на УМБАЛ-Стара Загора. Липсата на клинични пътеки за долекуване на пациенти с тежки заболявания се коментира и от проф. Николай Габровски, началник на Клиниката по неврохирургия и заместник-директор на медицинската дейност на УМБАЛСМ „Н. И. Пирогов”, от директора на Държавна психиатрична болница „Св. Иван Рилски” д-р Цветеслава Гълъбова, от Пламен Димитров, президент на КНСБ, както и от Аркади Шарков - здравен икономист от „ЕКИП”. Темата за правата на потребителите в хосписите и в домовете за възрастни хора се коментира в програмите от Мая Манолова - лидер на партия ИЗПРАВИ СЕ.БГ и бивш омбудсман, адвокат Мария Петрова - специалист по медицинско право, адвокат Калина Михайлова - експерт по медицинско право, от юриста Христо Христов, преподавател по европейско право, както и от психолога Теодора Ангелова. За да коментират разкритията за “къщите на ужасите” се канят и представители на неправителствения сектор: Адела Качаунова - съпредседател на Българския хелзински комитет, Весела Банова - клиничен психолог и социален експерт, председател на Управителния съвет на сдружение „Дете и пространство”, Левена Лазарова - изпълнителен директор на фондация „Будителките”, както и ПР експертите Доника Ризова и Калин Калинов. За предишни трагични инциденти в хосписи и домове за стари хора назад в годините напомнят в медийните си изяви в дните на наблюдението началникът на кабинета на омбудсмана Катя Христова – Вълчева, Бойчо Арnaudов, директор на Дирекция „Национален превантивен механизъм” към омбудсмана, както и Ивелина Велкова, експерт при омбудсмана. В интервю за предаването „Събуди се” британският журналист и документалист от BBC Кейт Блюит, която преди 18 години показа на света „Раната Могилино” с филма „Изоставените деца на България”, предлага да се използва опитът от закриването на някогашните домове за деца с умствени и физически увреждания при решаването на проблема с липсата на адекватна грижа за възрастните хора. Разкритията за “къщите на ужасите” в село Ягода се коментират и от Вихрен Христов, председател на Националната асоциация на домовете за възрастни хора, който изразява възмущението си от гаврата и униженията, на които са подлагани настанените в незаконните хосписи, но в същото време изтъква, че в страната функционират много лицензирани частни домове за възрастни хора, които предлагат на потребителите една наистина добра, качествена услуга.

Общественият доставчик предлага на зрителите и коментар - разследване в рубриката „След новините” на журналистката Мария Чернева, която повдига темата защо толкова години никоя институция не може да се справи с безобразията в домовете за възрастни без лиценз, като тя използва и архивни материали на БНТ за пожара и смъртните случаи преди три години в дома „Св. Георги” във Варна, който, за всеобща изненада, продължава да работи и до днес, макар и с променено име. В материала на Мария Чернева се акцентира, че готвените промени в Наказателния кодекс са първата стъпка, но има нерешени проблеми и със стандартите за качество, и с контрола, и с ефективното управление на социалните услуги, както и с липсата на адекватно продължаващо лечение и палиативни грижи.

В централната емисия новини на НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ се напомня, че именно разкритията за съмнения относно имотни измами в частния хоспис „Юлияна” в столичния квартал „Бъкстон” на разследващата журналистка Вероника Димитрова водят до национална проверка на всички домове за възрастни хора в страната, както и че правителството готви

законодателни промени, увеличаване на санкциите и подобряване на надзора с цел прекратяване на злоупотребите. В дните на наблюдението в НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ се излъчва и втората част от разследването на журналистката Вероника Димитрова за частния хоспис „Юлияна”, в което се разкриват тревожни практики, свързани с придобиване на недвижими имоти на възрастни и болни хора, настанявани там.

В сутрешния блок на БНТ1 зрителите са поканени да отговорят на въпроса „Подкрепяте ли създаването на повече държавни домове за възрастни хора”, като 91 на сто от включилите се в анкетата дават положителен отговор. Аудиторията на предаването „Здравей, България” в НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ също е помолена да участва в анкета по темата - водещите питат зрителите дали биха настанили свой близък в дом за възрастни хора, като с категорично „не” отговарят 51.47 на сто от тях. 18.37 на сто от зрителите, включили се в анкетата, отговарят, че биха се съгласили да настанят в дом свой близък, но само след проверка дали домът е легален и какви са условията в него.

Наблюдението не отчита наличие на търсене на излишна сензационност при отразяване на разкритията от „домовете на ужасите”. Журналистическите екипи и в трите наблюдавани телевизионни програми изпълняват професионално своите задължения в съответствие с утвърдените професионални стандарти и Етичния кодекс на българските медии. Когато интервюират изведени от незаконните хосписи възрастни хора или говорят с техни роднини, дошли да си ги приберат у дома, репортерите проявяват необходимия такт и усет, налице е стремеж да не се засилва допълнително мъката на хората, пострадали от нечовешко отношение и системен тормоз във въпросните незаконни домове, маскирани като „стаи под наем”.

Направеният фокусиран мониторинг по темата с незаконните домове за възрастни хора в с. Ягода, област Стара Загора и с. Говедарци, община Самоков констатира, че случаите са застъпени широко и в радиопрограмите ХОРИЗОНТ и ДАРИК РАДИО БЪЛГАРИЯ. Темата се отразява от самото начало на 7 юни, когато е представена информация за първия незаконен дом в с. Ягода и от 9 юни, когато започва да се отразява и вторият случай в с. Говедарци. Разглеждат се паралелно, а от 10 юни се съобщава и за проверки в още три незаконни дома за възрастни хора в област Варна. Правосъдният министър Георги Георгиев по време на брифинг уточнява, че решението за проверката е взето по време на оперативна среща в Министерството на правосъдието от междуведомствената група, която от месец проверява домове за възрастни хора по разпореждане на министър-председателя като част от борбата с имотната мафия. Причината е, че в тези обекти на два пъти проверяващите не са били допуснати от управата. Министърът заявява, че домовете за възрастни хора всъщност съществуват като отдаване на „стаи под наем”, но могат да бъдат окачествени и като „домове на ужасите”, при лоши условия и с множество нарушения към възрастните хора. Социалният министър Борислав Гуцанов подчертава, че *„Държавата ще предприеме всички необходими мерки, за да бъдат открити и затворени всички подобни незаконни домове”*.

Темата е намерила отражение в емисиите Новини и в актуалните предавания. Тя е представена като първа или втора. Източниците на информация за програма ХОРИЗОНТ са собствени, репортери на Българското национално радио от РАДИО СТАРА ЗАГОРА и кореспонденти от страната. Направени са преки включвания от Стара Загора от репортерите на радиото. Позовават се на информация от пресата - вестник „24 часа”.

Програма ДАРИК РАДИО БЪЛГАРИЯ представя темата в Новините и предаванията „Денят на Дарик” и „Седмицата”, няма направени репортажи и преки включвания на живо. Основните източници по темата са собствени, но се включва информация и интервюта от БНТ1, БТВ и НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ, както и от БТА.

Двата доставчика са спазили професионалните стандарти, като всички информации целят достоверност при представянето им и висок професионализъм, без да се създава напрежение.

Медиите представят обобщаваща информация и различни гледни точки на изпълнителната власт в лицето на министъра на правосъдието, министъра на труда и социалната политика и техните заместник-министри, на председателя на НС, народни представители, кметове и заместник-кметове, на експерти от РЗИ, директора на УМБАЛ в Стара Загора, експерти в социалната сфера, районни прокурори и говорителя на Софийска районна прокуратура, представени са и личните впечатления на обитатели от тези домове. Гледните точки са полюсни, от „неангажираността на държавата и защо чак сега са се задействали институциите срещу съществуването на тези домове” до „неангажираността на близките и роднините, защо не са прибрани възрастните хора след разкриването им”.

Темата е отразена от доставчиците и коментирана в продължение на една седмица от разкриването на незаконните домове, извеждането на възрастните хора и настаняването им в други институции или при роднини, до задържането на обвиняемите и налагането им на санкции. На базата на фактите, които трябва да бъдат изяснени от компетентните органи, се заключава, че е необходимо да се подготвят законодателни промени, които да инкриминират такъв вид престъпления.

ФАКТОЛОГИЯ:

БНТ 1

БНТ1 следи и отразява разкритията на властите за нечовешките условия в незаконните хосписи основно в новините и най-вече - в централната информационна емисия от 20:00 часа „По света и у нас”, както и в сутрешния блок „Денят започва”, но темата, предизвикала изключително силен обществен отзвук, е засегната и в предаванията „Денят започва с Георги Любенов”, „Още от деня” и „Говори сега”, както и в рубриката „След новините”. В ефира на обществената телевизия от 7 до 19 юни 2025 г. включително се излъчват многобройни материали, в това число репортажи, включвания на живо, интервюта с представители на изпълнителната власт, местната власт, прокуратурата, както и с експерти.

За първи път зрителите на БНТ1 научават за разкритията в с. Ягода от обедната информационна емисия „По света и у нас” в 12:00 часа на 7 юни 2025 г., където темата е водеща. В емисията се съобщава, че ужасяващи разкрития в домове за възрастни хора е направила полицията в Стара Загора, като са открити лица с психически заболявания в тежко състояние, държани вързани и заключени в два обекта в старозагорското село Ягода. Задържани са петима - двама мъже и три жени. *„Бащи и майки нечии, баби и дядовци. Държани при условия, които нарушават всички човешки права, написани във всички международни харти и българската Конституция. Една част от лицата, от гражданите, бяха в тежко здравословно състояние”,* заявява министърът на правосъдието Георги Георгиев. Той уточнява, че двете „къщи на ужасите” в село Ягода били регистрирани като домове за стари хора, впоследствие се отказали от лиценз си, но продължили да извършват същата дейност като „стаи под наем” срещу 990 лева на месец. Зрителите виждат и шокиращата снимка на вързаните крака на възрастен човек в тежко състояние, който ползва въпросната услуга „стая под наем”. Съобщава се, че телефоните на възрастните хора са били отнети, а дръжките на прозорците изтръгнати, за да не се отварят, те нямали и право на спално бельо. Министър Георгиев посочва, че собствениците на двете „къщи на ужасите” няколко пъти не пускали проверяващите вътре с аргумента, че това са „стаи под наем”, а не хосписи. *„Вътре са намерени хора, някои от тях вързани, една част от тях упоени или под въздействието на силни упойващи лекарства. Правят се кръвни тестове, за да се установи какво е съдържанието на тези вещества”,* заявява Георги Георгиев. Правосъдният министър и проверяващите разговаряли с част от възрастните хора - наематели, а те споделили, че лекар тук не са виждали и че лекар идва само когато някой умре. В емисията е

включено изявление и на районния прокурор на Стара Загора Таня Димитрова, която посочва, че са установени много фактически обстоятелства, които са меко казано тревожни и могат да се считат съставляващи предмет на умишлени престъпления, а именно - лицата, които са се намирали в тези сгради, са били заключвани денонощно и не са могли да потърсят помощ. По нейни думи, голяма част от хората разказали, че са били бити, малтретирани, изтезавани, обиждани и ругани, а освен това са били оставени недохранени и лишени от лечение. *„Лекарствата, които са им давани, са давани без болните да знаят какво приемат. Тепърва ще установяваме какво им е давано“*, допълва районният прокурор. За момента задържаните са петима като Прокуратурата ще им повдигне обвинения и ще удължи задържането им до 72 часа, а в Районен съд - Казанлък ще бъде внесено искане за постоянен арест. В емисията присъстват и мнения на близки на възрастни хора, дошли да ги приберат от закрития дом в Ягода след разкритията за нечовешки условия в него. Жена споделя, че не ѝ разрешавали да види каква е обстановката в дома, в който била нейната майка. Интервюиран е и съсед, който казва пред камерата на БНТ, че не знаел какво се случва там, но чувал, че на хората в дома вътре им викали, карали им се и ги обиждали. Друга жена споделя, че условията в дома в Ягода *„не са като на хотел, но не мога да кажа, че са някакви животински условия, майка ми бе доволна“*.

На 7 юни 2025 г. темата за „къщите на ужасите“ в Ягода присъства и в предаването „Говори сега“, където се излъчва репортаж от брифинг на министъра на правосъдието Георгиев в Стара Загора, по време на който той показва снимка на възрастен мъж с вързани крака, настанен в дом, собствениците на който се отказали от лиценза си, но продължили да извършват същата дейност. Акцентира се, че възрастните хора в Ягода са били без спално бельо, както и че били под въздействието на силни упойващи лекарства, а лекар са виждали обичайно само, ако някой почине. Стръскащите снимки от мизерната обстановка, направени от пресцентъра на Министерство на правосъдието, се показват на зрителите на БНТ1 с предупредителен надпис в горната дясна част на екрана: *„Внимание, травмиращо съдържание!“*. Цитирано е изявлението на Таня Димитрова – районен прокурор на Стара Загора, че възрастните хора в дома в Ягода са изтезавани, бити, давани са им опиати, че задържани са пет лица, срещу които прокуратурата ще предприеме съответните. Гостът в студиото - Красимир Митов, председател на Национален синдикат „Защита“, коментира къде е вината за случилото се, както и защо се толерира подобно отношение към възрастните. По негови думи много хора са безотговорни и не се интересуват какво става с родителите им, а ниското заплащане в подобни домове е причината там да работят случайни хора, без каквато и да е квалификация. Красимир Митов настоява за много по-строг контрол от страна на институциите над домовете за възрастни хора, за да не се стига до подобни безобразия.

На 7 юни 2025 г. тема № 1 в централната информационна емисия новини „По света и у нас“ са ужасяващите разкрития за нелегалните домове за възрастни в село Ягода. Съобщава се, че 75 души, настанени в т.нар. „стаи под наем“, вече са изведени от домовете, сградите на които се охраняват от полицията. Показват се и снимки, илюстриращи унижилното положение на възрастните хора. Репортерът Иво Никодимов се включва на живо от Ягода като съобщава, че собствениците на тези незаконни хосписи са печелели по 75-80 хил. лева на месец от хората, настанени при тях, които вече са изведени и се намират в кризисни центрове. При излъчването на стресиращите снимки, в горната дясна част на екрана отново се появява предупредяващ надпис за наличие на травмиращо съдържание. Зрителите виждат и кадри от брифинга на министъра на правосъдието Георги Георгиев, който изнася смайващи факти от бита и условията, в които са били принудени да живеят обитателите. Иво Никодимов допълва, че собствениците на домовете в Ягода са се отказали от лиценза си и са продължили същата дейност като „стаи под наем“, където възрастните хора са били държани заключени, без телефони, без спално бельо, обиждани и малтретирани. Камерата на БНТ показва и възрастна жена, изведена от дома от близките си, която споделя,

че е била обслужвана и е доволна много от престоя си. „Добре се отнасяха към всички, много добре! Отлично!”, казва тя. Друга жена, дошла да прибере своя близка, казва, че не е влизала в помещенията на дома, но майка ѝ била доволна. Интервюирани близки на хора от домовете в Ягода споделят, че не им било позволено да видят условията вътре. Жител на с. Ягода, живеещ в съседство, разказва какво е чувал. В емисията е цитирана и Таня Димитрова, районен прокурор на Стара Загора за установеното, за задържаните лица и предстоящите мерки срещу тях.

На 8 юни 2025 г. предаването „Денят започва с Георги Любенов” започва с включване на живо от гр. Стара Загора на журналиста Иво Никодимов, който разговаря по темата „Къщите на ужасите” в с. Ягода - кой стои зад схемата „стаи под наем” с районния прокурор на Стара Загора Таня Димитрова. Тя съобщава, че по случая вече има и шести задържан – 62-годишен мъж, с 24-часова мярка, предстои да му бъде повдигнато обвинение. Районният прокурор потвърждава, че НАП са започнали да проверяват за данъчни нарушения фирмите, управляващи домовете в Ягода. Прокурор Димитрова отбелязва, че къщите в Ягода няколко години са били дом за стари хора, но в началото на 2025 г. стопанисващият ги се отказва от лиценза да извършва тази социална услуга, прехвърля собствеността си и с това помещенията стават „стаи под наем”. За целта е учредено търговско дружество в началото на 2025 г., а негови управители са двамата мъже, които вече са задържани. Има и три задържани жени – преките лица, осъществявали тази „анти грижа” спрямо възрастните хора, оказвали и физическо, и психическо насилие. Въпросните жени били наети като камериерки, те нямали медицинска квалификация за оказване на помощ на болни хора. Районният прокурор на Стара Загора Таня Димитрова разказва и за опита на един от обитателите на дома в Ягода да избяга, който впоследствие е бил пребит до безсъзнание от обвиняемите лица. По време на интервюто зрителите виждат и заснети кадри от дрон на т.нар. „къщи на ужасите”, както и снимки от мизерните условия вътре в помещенията. В същото издание на предаването се осъществява и живо включване с председателя на Народното събрание Наталия Киселова, която изразява възмущението си от ужасяващите сцени в домовете в Ягода, като изтъква, че въпросът за отношението към хората с увреждания, към възрастните, е въпрос на хуманност във всяко едно общество.

На 8 юни 2025 г. в централната емисия новини „По света и у нас” темата за **незаконните домове отново е водеща, а този път акцентът е към извършения обиск и акция в дома за възрастни хора в Говедарци** със съмнения за антихуманно отношение към тях. Съобщава се, че домът е свързан със собствениците на къщите в Ягода, където вече има шести задържан заради издевателства над хората там. Поредният задържан е 62-годишният Валентин Желев, служители в домовете го наричат „шефа” или „боса”, от негово име са пускани обяви за набиране на работници в домове за стари хора в интернет сайтове. Разследващите смятат Валентин Желев за „собственик в сянка” на дома в с. Ягода, той е баща на друг задържан - 37-годишния Мариян Желев, който заедно с третия арестуван - Димитър Димитров, е съдружник във фирмата „Дом за стари хора ВИК”. Дружеството до края на миналата година притежава лиценз за тази социална услуга. Таня Димитрова, районен прокурор на Стара Загора, предоставя допълнителна информация за регистрираната в началото на 2025 г. нова фирма с основен предмет на дейност наемане и преотдаване на наетите помещения за промишлени и жилищни нужди, следствие на което възрастните хора се оказват настанени не в „Дом за стари хора”, а в стаи под наем. Съобщава, че две от задържаните жени са били санитарки и в Центъра за спешна помощ в Стара Загора, третата е от село Ягода. „Те са преките лица, които са осъществявали - аз я наричам „анти грижа” спрямо възрастните лица. Те са ги обслужвали, те са им давали лекарства, те са ги връзвали за леглата. Физическо насилие има от тяхна страна, упражнявано спрямо лицата”, заявява прокурор Таня Димитрова. Тя допълва, че мъж от дома в Ягода осъществил бягство, след което бил заловен и бит от обвиняемите лица. Деветима от възрастните хора, които са били

в „стаите под наем“, са настанени в психиатрията в Раднево, а осем - в болницата в Стара Загора. Две жени са оперирани по спешност, ампутирани са части от пръстите на краката им, а това се наложило заради нелекувани рани и развита гангрена. Повечето хора били недохранени, дневната им дажба била два сухи сандвича. В емисията се отбелязва, че съдружниците Мариян Желев и Димитър Димитров имат по няколко фирми с различен предмет на дейност - Желев се занимава и с жилищно строителство, а Димитров има заложна къща и е съдружник във фирми, развиващи дейност в областта на търговията. Прокуратурата ще изиска констатациите от започналата от НАП проверка на фирмите, за да направи своя анализ съобразно другите доказателства и предпоставки за наказателна отговорност.

На 9 юни 2025 г. темата е водеща и в предаването „Денят започва“. Съобщават се резултатите от анкета, в която 86 на сто от зрителите се обявяват в подкрепа на създаването на повече държавни домове за възрастни хора. В предаването е отразен и брифинг на **районния прокурор на Стара Загора Таня Димитрова** с нови разкрития за къщите в с. Ягода, където шестима лица са привлечени като обвиняеми. Прокурор Димитрова заявява, че от събраните доказателства категорично е ясно, че задържаният 62-годишен мъж е съпричастен с всичко, свързано със смяната на собствеността и организацията на работата в обектите, както и че безспорно установено е унижителното отношение към лицата, настанени в домовете. *„Имало е и физическо, и психическо насилие спрямо тях. Иззети са пълномощни и лични документи. Ще установим лицата по какъв начин са предали личните си документи. Има ли злоупотреби с личните им данни, със сделки - тепърва ще бъде установено“.* На брифинга се съобщава също, че задържаните лица може да ги очаква от 3 до 12 години лишаване от свобода, към тях са повдигнати обвинения за противозаконно лишаване от свобода, възпрепятстване на свободно придвижване, неказване на помощ на лице с опасност за живота, упражняване на физическо насилие, причиняване на телесни повреди, както и че Районният съд в Казанлък ще гледа искането на прокуратурата за постоянен арест на задържаните. В предаването са отразени и проведените обиск и акция в Дома за възрастни хора в село Говедарци край Самоков, поради съмнения за антихуманно отношение спрямо настанените в него. Изтъква се, че вероятно домът е свързан със собствениците на „къщата на ужасите“ в село Ягода. Проверката установява, че мястото, използвано като старчески дом, няма документи за регистрация и фигурира единствено като търговско дружество. От Община Самоков определят условията в дома като неприятни, без наличие на каквато и да е хигиена, а от полицията заявяват, че няма данни за насилие и за хора в безпомощно състояние. Кметът на Община Самоков д-р инж. Ангел Джоргов посочва, че в дома имало 23 души, а проверката е по сигнал на хора, имали близки там. Съобщава се, че домът няма регистрация като дом за стари хора, случаят е сходен като този в Ягода, но в Говедарци не е имало хора в такова тежко състояние. Хората от дома вече са изведени, тепърва ще се проверява какви договори са подписвали роднините на настанените лица. Представяйки в предаването резултатите от проверката на дома в Говедарци, водещите задават резонния въпрос как институциите не са забелязвали до този момент случващото се в тези домове за възрастни хора без лиценз и апелират тази тема да ни накара всички да се замислим и като общество.

В „Денят започва“ се осъществява живо включване от брифинг в Стара Загора, на който се дава информация какво се случва с обитателите на домовете в с. Ягода. В брифинга участват Николай Диков - секретар на община Стара Загора, Павлина Делчева – заместник-кмет на община Стара Загора по социалните дейности, както и Петя Чакърва - директор на дирекция „Социално подпомагане“ – Стара Загора. Съобщава се, че когато са извеждани от нелегалните домове в Ягода, хората са били притеснени и гладни, но 25 от тях вече са в семейна среда при своите близки. Останалите лица са настанени в общински домове за възрастни, както и в болници, от Община Сливен са осигурили подслон за 13 души. Извършва се и индивидуална оценка на потребностите, за да бъдат насочени хората към социални услуги, които отговарят на техния профил, тъй като част от тях са с деменция,

други - с психични проблеми, пояснява Петя Чакърова. На журналистически въпрос защо по-рано там не са извършвани проверки, се отговаря, че въпросните проверки са в компетенцията на Агенцията за качество на социалните услуги, както и че при предишни проверки на домовете в Ягода проверяващите не са допускани да влязат вътре от собствениците.

В предаването се излъчва и интервю с адвокат Мария Петрова - специалист по медицинско право и Аркади Шарков - здравен икономист. Ситуации като тази с домовете в село Ягода се дължат и на някои не особено успешни текстове в Закона за лечебните заведения, Закона за социалните услуги и Закона за здравето, заявява в студиото на „Денят започва“ адвокат Петрова. *„Много често Изпълнителна агенция „Медицински надзор“, както и регионалните здравни инспекции, нямат правомощия да контролират такъв тип домове, които грешно биват наречени хосписи. От друга страна, Агенцията за качество на социалните услуги също няма право да контролира някой, който си е направил търговско дружество и под общата форма „отдавам стаи под наем“ предлага нещо на пазара. И тук опираме отново до прокуратурата. Всички видяхме, че след толкова много мащабни проверки и влагане на държавен ресурс в това, за което адмирираме министъра на правосъдието Георги Георгиев, че се е заел, накрая пак опряхме до прокуратурата, която трябваше с органите на МВР да влезе в подобни нелегални структури, за да могат хората оттам да бъдат изведени, защото това си е направо дом на мъченията“*. За здравния икономист от „ЕКИП“ Аркади Шарков създаването на държавни домове за възрастни хора е от изключително значение, но не по-малко важно е и създаването на стандарти за палиативните грижи, които касаят лечението и поддръжката на живота в този му краен аспект. Той напомня, че с оглед на демографската криза, както и застаряващото население в страната, тези казуси все повече ще се увеличават. Според него едва ли ще е лесно държавата да може да заделни достатъчно финанси за подобен тип домове, а в тази връзка е редно да се помисли и за възможностите на публично-частното партньорство, то би подобрило ситуацията с този тип домове, като се направят и съответни законодателни промени. В предаването се изтъква, че в България имаме най-много болници на глава на населението за активно лечение, но никой не инвестира в болници за долекуване, а една клинична пътека от 3 до 5 дни не е достатъчна. В хода на разговора гостите предлагат да се обърне внимание на хората, нуждаещи се от палиативни грижи, например - за прекаралите тежък инсулт, като за целта би било разумно някои от съществуващите лечебни заведения за активно лечение да се превърнат в такива за долекуване. Те напомнят, че всеки е длъжен да се грижи за родителите си, но в същото време и държавата не бива да абдикира от социалната си функция. В предаването се отправя апел да не заклеимяваме всички хосписи и домове за медико-социални грижи и да не издевателстваме над работещите в тези домове, а в същото време се изказва и пожелание прокуратурата и контролните органи да си свършат работата и да видим не само обвинени, но и подсъдими и осъдени за безобразията в домове като тези в Ягода, които са изцяло извън закона и регулациите. Като положителен пример се посочва Община Бургас, която успешно се грижи и развива два проекта за хора над 69 години. В предаването се съобщава, че 91 на сто от зрителите отговарят положително на въпроса „Подкрепяте ли създаването на повече държавни домове за възрастни хора“.

В изданието на „Денят започва“ на 9 юни се осъществява и пряко включване от село Говедарци край Самоков, където са проведени обиск и акция в дом за възрастни хора със съмнение за антихуманно отношение към настанените там. Съобщава се, че домът работи без лиценз, а акцията в него е проведена след получен сигнал за лоши битови условия от близките на човек, настанен в него. Васил Попов – началник на Областното управление на МВР, отбелязва, че в дома не са открити лица, които да твърдят, че не са доволни от условията там или че са насилно настанени. 23 души са изведени като по никого от тях няма следи от насилие. 15 от тях са настанени в болницата в Самоков, а 8 лица - в два от домовете в общината.

На 9 юни 2025 г. водещата тема на централната информационна емисия „По света и нас“ от 20:00 часа отново са разкритията в домовете за възрастни, които са извън закона и регулациите, като на нея се отделят 15 минути време. Съобщава се, че до 3 часа тази нощ възрастните хора, настанени в дома край с. Говедарци – общо 23 души, са извозвани до други домове и хосписи, както и до болницата в Самоков. Домът е работил без лиценз за социални дейност и без необходимия медицински персонал, а до акцията се стигна след сигнал на телефон 112 за битовите условия в него. След съмнения, че собственици са същите лица, притежаващи и дома в село Ягода, започва полицейска операция, в която се включват социалните служби, представители на общината и на Изпълнителна агенция „Медицински надзор“. „Не са установени данни за държани насилствено лица, не са установени данни за нанасяне на телесни повреди на настанените възрастни хора“, заявява Васил Попов, началник на Районно управление на МВР – Самоков. В дома обаче липсва адекватна грижа за настанените - за това говори лошата хигиена. „Бях вътре, видях, че условията са неприятни, неблагоприятни. Липсва всякаква хигиена“, уточнява Венета Галева - заместник-кмет на община Самоков. В болницата са настанени 16 души, а близките на 91-годишен мъж си го отвели у дома. „Установихме, че има 4 човека с психичен проблем. Двама души са с деменция, трима са прекарвали мозъчен инсулт. Един мъж сподели, че е опериран през март, още не му бяха махнати конциите, приехме и една жена, която има фистула след счупване на бедрена кост“, обяснява Красимира Ковачка – изпълнителен директор на МБАЛ - Самоков. „Със сигурност този дом не е хоспис, това мога да го гарантирам, тъй като не е в регистъра на Изпълнителна агенция „Медицински надзор“, пояснява Иванка Динева – изпълнителен директор на агенцията. „Допреди известно време е имал лиценз този дом, но вчера не са открити такива документи. Колегите от социалните услуги ще кажат прекратен ли е, отменен ли е“, коментира Ангел Джоргов - кмет на община Самоков. Според кмета домът работи като такъв още преди 2019 година, самият той познавал т. нар. стари собственици - трима мъже от Стара Загора, които преди месеци продават бизнеса си. „Нямам информация тук да е имало неща като в Ягода“, заявява Лорита Христова, кмет на с. Говедарци. С предупреждение в горната дясна част на екрана за наличие на травмиращо съдържание в емисията се излъчва и разказ от първо лице на един от хората, изведени от „къщите на ужасите“ в с. Ягода - Сашо Асенов. Той е настанен в дома от дъщеря си, която живее в чужбина. „По-лошо от затвор. Мръсотия до затъване. Бълхи, въшки, краста. Храната сутрин и вечер - сандвич. Ключ на вратите - затворени“, разказва той. Сашо Асенов направил 3 опита за бягство, но винаги бил залавян, връщан и пребиван от бой от управляващите дома, по негови думи. Обитателите на дома в Ягода не са получавали медицинска помощ, има данни, че са били упоаявани, а проверяващите са открили лекарства с фентанил в обекта. „Взети са кръвни проби и урина от 8-те настанени в болницата в Стара Загора. Изпратени са за изследвания и за токсикохимична експертиза във ВМА“, посочва Таня Димитрова - районен прокурор на Стара Загора. Част от изведените от дома 75 възрастни хора вече са настанени при свои близки, други - в социални институции. „Бяха в тежко състояние, много изморени. Бяха притеснени, разтревожени, гладни“, разказва Павлина Делчева, заместник-кмет на община Стара Загора. В стабилно състояние са двете жени, на които се налага ампутация на част от пръстите на краката. Останалите шестима, настанени в болницата в Стара Загора, също се възстановяват. „Има трима души, които са с лека степен на дехидратация, т.е. пациентите са с намалено телесно тегло и мускулна маса. Останалите пациенти, които са хоспитализирани, са претърпели преди време инсулт“, обяснява проф. Йовчо Йовчев, директор на УМБАЛ - Стара Загора. Прокуратурата разследва и възможни злоупотреби с имоти на настанени в дома възрастни хора. Има ли злоупотреби по имотни сделки, тепърва ще бъде установено, посочва Таня Димитрова, районен прокурор на Стара Загора. Утре районният съд ще реши дали да остави в ареста шестимата задържани. Повдигнати са обвинения към задържаните лица за незаконно лишаване от свобода по особено мъчителен начин, излагане на опасност на хора в безпомощно състояние, причиняване на средна телесна повреда по особено мъчителен

начин, както и за възпрепятстване на длъжностни лица при изпълнение на служебните им задължения. Ако вината им бъде доказана, ги очакват ефективни присъди от 3 до 12 години. В централната емисия новини се съобщава, че социалният министър Борислав Гуцанов обещава нови разкрития за незаконни домове за възрастни хора, тъй като след Ягода и Говедарци текат проверки и на други места в страната. По данни на Министерството на труда и социалната политика държавните домове за възрастни хора са 82 и в тях са настанени над 4200 души. Местните власти са разкрили общо 395 защитени, наблюдавани жилища и центрове за настаняване от семеен тип за възрастни. Частните доставчици на социални услуги за възрастни у нас са 130. Според министър Гуцанов пропуск в законодателството е причината в стаи под наем незаконно и без никакъв контрол да се предоставят социални услуги. „Всеки може да си регистрира къща за гости, стаи за гости и в един момент да се окаже, че там се извършва това, на което сме свидетели. Това е вратичка в закона, която са намерили. И затова ще предложим законодателна промяна”, подчертава той. Според министъра социалните служби са проверявали дома в Ягода и докато е имал лиценз. „Факт е, че има акт. 7 хиляди лева е максималният акт, който може да бъде издаден. Предписан му е и тогава хората решават да влязат в тъмния сектор”, коментира още социалният министър. „Проверките ще продължат абсолютно безкомпромисно. Не може никой да се подиграва с живота на нашите родители”, категоричен е Гуцанов. По време на новините многократно се показват и ужасяващите кадри от незаконните домове.

На 10 юни 2025 г. в предаването „Денят започва” се излъчва на живо извънредна пресконференция за разкрити нови случаи на нарушения в домове за възрастни във Варна с участието на социалния министър Борислав Гуцанов и на министъра на правосъдието Георги Георгиев. В третата поредна акция, този път във Варна, отново попадаме на уродливи явления, това не е нормално, минава извън рамките на нормалността, не може в 21-и век да има такива сцени, заявява министър Гуцанов. Той декларира решимост този болезнен въпрос да се реши трайно, докато не се намери и последният незаконен дом за възрастни. За едно общество се съди по отношението му към най-уязвимите хора, напомня Борислав Гуцанов. Съобщава се, че от трите проверени обекта във Варна ще бъдат изведени 130 души. Миналата вечер са изведени 14 лица, които са насочени към здравни заведения. „За нас е от изключителна важност като правителство да намерим и затворим всеки един незаконен дом”, заявява социалният министър. Министърът на правосъдието Георги Георгиев коментира, че в незаконните домове се опитват да прикрият дейността си, след като чули за проверките в с. Ягода. „Няма изненади, стаи под наем в три различни обекта. В първия от тях имаше изключително лоши хигиенни условия. След новината за проверките в Ягода очевидно се правят опити да се създадат някакви доказателства, защото се появява нещо ново в правния мир – декларации за съгласие от всички хора, които са от една и съща дата”, отбелязва той. Министър Георгиев посочва, че настаняването на хора с психични заболявания със здрави хора в една и съща стая създава предпоставки за насилие и инциденти. В проверените домове са полагани медицински грижи от лица без ценз, в единия обект е открито и наличието на лекарства в особено големи количества. Намерени са и хора без лични карти и без мобилни телефони. Няма данни за насилие върху хората с изключение на случаите, по които има образувани досъдебни производства. Министърът напомня, че се работи по инкриминиране на тази дейност, както и по затягане на режима с оглед адекватен контрол от страна на държавата, защото глобите, които се налагат сега, не плашат собствениците на незаконните домове. Иванка Динева, изпълнителен директор на Изпълнителна агенция „Медицински надзор”, посочва, че при проверката в инспектираните домове във Варна е установено, че памперсите на всички са сложени върху стари памперси, а в първия дом главите на всички хора са обръснати. Причината е, че хората имали въшки и бълхи. „Открихме упойващи, кръворазреждащи и психотропни лекарствени продукти. Никъде не открихме рецепти, медицински досиета, регистър на личните лекари “, коментира Динева.

В изданието на „Денят започва” гостува и проф. Николай Габровски, началник на Клиниката по неврохирургия и заместник-директор на медицинската дейност на УМБАЛСМ „Н. И. Пирогов”, с коментар относно разкритията за „къщите на ужасите” в село Ягода. Проф. Габровски изтъква, че грижата за хора в безпомощно състояние е огромен социален проблем през последните години. Държавата не трябва да отстъпва от една важна социална функция, защото от много време се сигнализира, че има големи групи от обществото, пострадали от различни видове заболявания, които преминават в едно безпомощно състояние. *„Типичен пример за това е тежкият инсулт, който ограничава хората в тяхната подвижност и възможността да комуникират, както и тежката черепно-мозъчна травма, при която пациентите често не могат изобщо да се грижат за себе си и да имат някаква самостоятелност. Има и други заболявания, включително и деменцията, при които хората цялостно се променят, стават различни личности. Всички тези групи от пострадали от различни видове заболявания имат нужда от сериозна грижа, която в повечето случаи се оказва, че техните семейства трябва да полагат. И фактически от един болен в едно семейство всъщност страда цялото семейство. Огромен социален проблем, с който всеки, който се сблъска, знае колко труден за разрешаване е той. И тук трябва да има някаква форма на намеса на държавата”*, заявява проф. Николай Габровски. Според него трябва да има нов тип лечебни заведения, които да са между лечебните заведения за активно лечение, каквито са болниците и рехабилитационните центрове, които полагат грижа за хора с добра перспектива за възстановяване. *„Има големи групи от хора, които дългосрочно ще бъдат инвалидизирани, няма да могат да се реинтегрират в обществото и които представляват много голяма тежест, много голямо бреме и за близките, и за обществото. За тях трябва да има достоен начин да бъдат наистина обгрижени”*. Той посочва като един от най-сериозните проблеми деменцията, при която хората стават напълно зависими и могат да бъдат манипулирани, може да бъде злоупотребявано с тях.

В предаването на 10 юни 2025 г. се излъчва и интервю с министъра на правосъдието Георги Георгиев, темата на което са проверките в „домовете на ужасите”, стартирали като част от борбата с имотната мафия. Министър Георгиев заявява, че цялата строгост на закона ще бъде стоварена върху извършилите престъпления в „домовете на ужасите”. Той коментира и акцията, проведена в трите дома за възрастни във Варна, от които са изведени 130 души. Всичко започна като част от борбата срещу имотната мафия, отбелязва министърът. По негови думи, проверките започнали преди повече от месец - на социални домове или на такива, които предоставят социални услуги. Незаконните обекти, които са открити във Варна, са проверявани през годините от социалните служби. Представяни са за стаи под наем, което на практика е заобикаляне на закона. *„Реално вътре има настаняване и полагане уж на някакви грижи, защото хората, настанени там, са изхранвани, макар и много лошо, от собственици или стопаните на домовете срещу възнаграждение, открихме месечни такси от 1100 лева на месец в новите обект”*, отбелязва правосъдният министър Георги Георгиев. Той допълва, че работна група в Министерство на правосъдието подготвя промени, за да може по-сериозно и превантивно да се контролират и санкционират тези лица. В момента се налагат глоби от 7000 лв. Очевидно държавата не може с действащото законодателство да осъществява достатъчен контрол. Предвижда се да се издигне в престъпление извършването на такава услуга без разрешение, заявява министърът на правосъдието. Всеки, който държи и третира човешки същества в несъответствие с нормите и българското законодателство, което и в момента много ясно казва, че ако имате лежачо болни или хора със здравни нужди, за тях трябва да има определен брой медицински лица, ще понесе своята отговорност. Министър Георгиев изразява и изненада, че на практика са липсвали сигнали за случващото се в „домовете на ужасите” в Ягода. Съобщава, че се извършват проверки дали са извършвани разпоредителни сделки с имущество на настанените в проверяваните лица.

„Денят започва” включва и разговор с бившия социален министър Христина Христова и с директора на Държавна психиатрична болница „Св. Иван Рилски” д-р

Цветеслава Гълъбова. Най-голяма е отговорността на българската държавата за случващото се в домовете за възрастни, заявява Христина Христова. „В Конституцията е записано, че държавата гарантира живота, достойнството и сигурността на гражданите”, напомня тя. За нея е тревожно, че хората не дават сигнали за нарушенията в част от домовете, с което те на практика се съгласяват с всичко, което се случва там. Липсата на състрадание, съчувствие, грижа, взаимопомощ е непоносимо и нетърпимо. Тези домове за възрастни не са по Закона за социалните услуги, те нямат лиценз или лицензът им е прекъснат, не са и хосписи по Закона за лечебните заведения, водят се „стаи под наем”, а това веднага трябва да събуди подозрението на местната власт, на кмета, на областния управител, посочва Христина Христова. Д-р Цветеслава Гълъбова коментира, че хората с психични заболявания, настанявани в т. нар. „стаи под наем”, се нуждаят от по-специални грижи, те трябва да приемат медикаменти. Според нея проблемът е и в отказа на държавата да използва силата на закона, за да задължи близките да полагат адекватни грижи за тези хора. „Аз съм сезирала нееднократно прокуратурата във връзка с наши болни, които са изоставени в болницата поради състоянието им. Те не са за болница, но за тях трябва да се полагат грижи. Не можем да ги изпишем, защото или не откриваме близките, или те са укриват”, отбелязва д-р Гълъбова. Тя изразява и учудване защо близките на тези 75 възрастни хора в Ягода не са се интересували за състоянието на своите роднини, не са ходили да ги виждат. Христина Христова акцентира и на проблема с липсата на палиативни грижи за нуждаещите се от тях на фона демографската криза и нейните последици, водещи до застаряване на населението в страната ни. Тя напомня, че все повече възрастни се оказват в безпомощно и безизходно състояние. „На много от тях децата са в чужбина и не могат да се грижат за тях. Няма държавен хоспис в България. Има една клинична пътека от 20 дни за палиативни грижи, т.е. когато човекът не може напълно да бъде излекуван, палиативната грижа е за да се облекчи страданието, болката, да се съхрани достойнството на човека”. Частните хосписи или домове за възрастни хора са скъпи. Най-голяма е отговорността на държавата за случващото се в домовете за възрастни, подчертава бившият социален министър и препоръчва да се увеличи мрежата от държавни домове за хора в нетрудоспособна възраст.

Темата за „къщите на ужасите” коментира и Пламен Димитров, президент на КНСБ. Според него за случващите се безобразия много хора са знаели, но са си мълчали, в това число и кметовете, а това говори лошо за морално-нравствената страна на нещата. Той предлага да се обмисли и възможността за въвеждане на една специална осигурителна вноска, от която да се финансират грижите за възрастните хора.

В „Още от деня” на 10.06.2025 г. се излъчва и интервю с Иванка Динева, директор на Изпълнителна агенция „Медицински надзор”. „Разкритите „хосписи” във Варна, в които бяха настанени десетки безпомощни възрастни хора, не са осигурявали лекарски грижи, но са имали договор с погребална агенция”, посочва Динева. Условието са изключително лоши, в един от обектите всички били подстригани, с голи глави, което тя лично намира също за вид насилие. Допълва, че сред настанените имало и болни с шизофрения, с деменция, както и просто възрастни хора. По нейни думи е недопустимо в подобни условия смесване на пациенти, както и умишленото прикриване на тяхното състояние. По време на проверката е установено, че новите памперси на хората са сложени върху стари памперси, възрастните хора са настанявани по трима четирима в стая, а на прозорците са сложени решетки. Проверките във Варна са част от предварително планиран график под ръководството и координацията на министрите на правосъдието, здравеопазването и на труда и социалната политика. В обектите са открити лекарствени продукти, част от които се изписват със зелена рецепта. Над 80 на сто от лекарствата, които проверяващите намерили в домовете във Варна, са по лекарско предписание. За разлика от т.нар. „домове за възрастни” в Ягода и Говедарци, които са имали преди време регистрации за предоставяне на социални услуги, проверените обекти във Варна нямат такива. Директорът на ИА „Медицински надзор” Иванка Динева изразява възмущение от факта, че стопанисващите въпросните домове във Варна са приели да се „грижат” за 130 души, без да са им подсигурили договор с лечебно заведение или с

лекар, който да ги посещава периодично, а имали взаимоотношения само с погребална агенция. Агенция „Медицински надзор“ не е упражнявала чадър над собствениците на тези сгради, те не са регистрирани като хосписи, заявява Динева.

На 10 юни 2025 г. в централната информационна емисия „По света и у нас“ водеща тема отново са проверките в незаконните домове за настаняване на възрастни хора във Варна. В емисията се съобщава, че в проверените обекти са констатирани редица зловещи нарушения, като отново се използва схемата за „стаи под наем“. Отбелязва се, че 130 души са изведени от незаконните домове във Варна, а 14 от тях са настанени в болници. Съобщава се, че със законови промени след 31.12.2020 г. доставчиците на социални услуги трябва да регистрират дейността си пред Агенцията за качество на социалните услуги, като само такива домове могат легално да работят. Уточнява се, че проверяваните домове във Варна не са лицензирани, липсват в регистрите. Показват се и снимки с мизерните условия в домове за възрастни, придружени със следния надпис в горната дясна част на екрана: „Внимание! Травмиращо съдържание!“. В новините се излъчва и изявление на социалния министър Борислав Гуцанов, който посочва, че това са стаи за извращения, представляващи покъртителна гледка. Възрастните хора са без мобилни телефони, открити са в помещения с лоши хигиенни условия, в стаи с хлебарки и бълхи. Съобщава се, че храната в тези домове е със спорно качество, издирват се и реалните собственици на къщите, като собствениците и на трите обекта нямат лиценз за социален дом и работят незаконно. В новините се напомня, че единият от обектите във Варна е бившият дом за стари хора „Свети Георги“, където при пожар през 2022 г. са загинали четирима души. Цитира се и Иванка Динева, изпълнителен директор на Изпълнителна агенция „Медицински надзор“, която посочва, че най-лоши са условията в първия дом, където всички били обръснати с голи глави, както и съжителствали с въшки, бълхи и хлебарки. *„Памперсите на всички бяха сложени върху стари памперси, а ние мислехме, че поне за това са се погрижили“*, отбелязва тя. В домовете във Варна също липсвал медицински персонал. *„За 70 души са грижат двама-трима фелдшери и санитарии, хора, които са случайно попаднали, доброволци, със спастрени договори в последния момент, без да се спазват никакви здравословни стандарти“*, коментира Георги Георгиев, министър на правосъдието. Той публикува и стряскащи снимки от извършените проверки във въпросните „домове“ в личния си профил във Фейсбук, част от които виждат и зрителите на БНТ. *„Потвърди се, че по схемата „стаи под наем“ се избягват проверки от институциите и се заобикаля закона. Няма да позволим тарикати, изгубили човешкото и етичното отношение към другите, да печелят на гърба на възрастните хора“*, пише той във Фейсбук. Министър Георгиев посочва, че щом разбрали за проверките, част от собствениците на домовете сложили нови телевизори в стаите, но без да ги свържат с електрическата мрежа. Накарали хората да подпишат и декларации, че са съгласни да живеят в тези условия. В новините репортер на БНТ1 разговаря и с жена, която е дошла да вземе своя близка от дома във Варна. *„Лея ми е на сухо, на топло, не е хотел, но съм благодарна, че хората се грижат тук за нея“*, споделя жената. *„Внимавайте къде давате своите близки, проверявайте! Това, което ние видяхме като професионалисти в тези 3 обекта, ни уплаши“*, посочва Виктория Тахова, изпълнителен директор на Агенция за качество на социалните услуги. Съобщава се, че властта работи по законодателни промени, за да ограничи възможностите за намиране на вратички в нормативната уредба относно домовете за възрастни хора. *„Няма да се спрем и няма да се поколебаем да бъде решен до края този въпрос. Държавата ще вземе всички мерки да се обновят домовете, на които правим ремонти“*, заявява Борислав Гуцанов, министър на труда и социалната политика. В новините се излъчва и разговор с доц. Цветослав Георгиев, заместник-директор на УМБАЛ „Св. Марина“ във Варна, който дава информация за състоянието на приетите в болницата 12 възрастни от нелегалните домове. Приехме мъж на 69 години в тежко състояние, той е в интензивното с преживян инсулт – можело е да бъде настанен и по-рано, отбелязва доц. Цветослав Георгиев. Той допълва, че повечето от приетите в болницата лица от домовете са

недохранени, за тях не са полагани добри здравни грижи. В новините се съобщава също, че Районният съд в Казанлък оставя в ареста шестимата задържани. Соченият за „собственик в сянка” на дома в с. Ягода - Валентин Желев, също остава в ареста. Той отрича обвиненията и не признава вината си. *„На хора с деменция не се взимат показания в съда, запомнете го!”*, заявява Валентин Желев в коридорите на съда, обръщайки се към присъстващи на делото журналисти. *„Задържаните са с обвинения за причиняване на телесни увреждания, за противозаконно лишаване от свобода, за противозаконно възпрепятстване на контролен орган да изпълни правомощията си, за укриване и унищожаване на лични документи”*, посочва районният прокурор на Стара Загора Таня Димитрова. Очакват се и резултатите от експертиза на кръвните проби, изпратени за анализ във ВМА, за да се установи дали възрастните хора са били упоявани. В емисията новини се излъчва и интервю с един от настанените в Ягода - Ламбо Иванов. Пред камерата на БНТ той споделя, че санитарка в дома го накарала да скрият лекарствата, като ги пренесат до спортната зала. В новините се цитира и изявление на вицепрезидента на Република България Илияна Йотова, която заявява, че не бива да позволяваме случаи като тези в домовете в Ягода да бъдат бързо забравени. Необходими са промени в Наказателния кодекс във връзка с подобен род деяния, така и сериозен контрол от страна на държавата, отбелязва вицепрезидентът. Емисията новини завършва със свидетелства на изведени от дома в Говедарци хора, които споделят преживяванията си пред репортери на БНТ. В репортажа се съобщава, че хората са живели сред мръсотия и насекоми срещу такса от 1099 лева на месец. Диана Стойкова споделя, че 48 часа след извеждането си от дома в Говедарци е щастлива, че вече не е там. *„Матракът бе много мръсен, с инсекти, такива матраци не бях виждала. Направо миришеше. Храната също не бе добра, на никого не му харесваше, но ги беше страх да кажат”*, споделя тя. Диана разказва, че за 11-те месеца, които е прекарала там, е имало няколко смъртни случая, а цената на „услугата” е променяна на три пъти, за да стане 1099 лева на месец. Антон Крекманов, който прекарва година и половина в дома в Говедарци, споделя, че храната не била добра, „месо нямаше в нея - само постно”. Той разказва емоционално и как обитателите на дома са били нападнати от буболечки: *„Ужас беше, щипат, хапят, кръв пият... “*.

На 11 юни 2025 г. в предаването „Денят започва” заместник-кметът на Община Варна Снежана Апостолова коментира как се осъществява извеждането на възрастните хора от незаконните домове на територията на общината. Четирима души са изведени и настанени в общинския дом „Гергана”. Апостолова уточнява, че домовете за възрастни хора във Варна не са регистрирани в общината като места за настаняване. *„На територията на общината има регистрирани и други услуги, които са частни, но имат съответния лиценз от Агенцията по качество на социалните услуги /АКСУ/”*, пояснява тя. Заместник-кметът прави препоръка хората, които искат да настаняват близките си в дом, винаги да следят дали домовете имат и съответният лиценз, защото само това гарантира добра услуга, а проверката е възможна през сайта на АКСУ. Апостолова отбелязва, че юридическите лица, зад които се крият „къщите за гости”, проверявани през последните дни в Община Варна, не са регистрирани като места за настаняване. В предаването се излъчва и интервю със Зоя Георгиева - внучка на жена, настанена в един от разкритите незаконни домове във Варна, която 6 месеца по-късно починала. Възрастната жена е страдала от Алцхаймер, но причината за смъртта не е изяснена и до днес. *„Така и не получих информация какво се е случило с баба ми. Тя беше болна от Алцхаймер, но бе физически здрава”*, споделя Георгиева. Внучката не е имала възможност да влезе в дома, за да види в какви условия живее нейната баба. Възрастната жена е настанена в дома през 2021 г., а тогавашната цена за настаняване е 600. По-късно сумата започва да расте с всеки месец. *„Виждах упоени хора, слаби доста, от 20 метра съм ги виждала, изглеждаха упоени те”*, споделя Зоя пред камерата на БНТ.

В предаването „Денят започва” изпълнителният директор на НАП Румен Спецов коментира проверките на приходната агенция. Част от незаконните домове са проверявани и глобявани от служители на НАП и през 2013 година, т.е. още преди 12 години. Глоби са

налагани за неправилно отчитане на приходите, незавеждане на договори или липса на договори за наем, тъй като и тогава дейността е била за стаи под наем, не са били специализирани хосписи. Така че не са се повлияли от предходните проверки, както и от имуществените санкции, констатира Спецов. Подчертава, че проверките са били извършвани единствено по отчитане на приходната част на услугите, които са предлагани. Спецов е категоричен, че проверките на незаконни домове за възрастни хора в цялата страна ще продължат, а самият той е във връзка с правосъдния министър още от началото на кампанията. *„Ще отидем и на други места, където заедно ще наложим контрол, проверките ще продължат”*.

На 11.06.2025 г. в предаването се излъчва интервю с проф. Йовчо Йовчев, директор на Университетската болница в гр. Стара Загора, който разказва за здравословното състояние на осемте пациента от с. Ягода, настанени в болницата. Отбелязва, че голяма част от пациентите са хоспитализирани в състояние, което е типично за дехидратация и нисък прием на количество течности. Някои от тях са с изразена кахексия в лека степен, което значи, че са недохранени”. *„При двама пациенти се наложи ампутация на пръсти, при единия и на част от едното стъпало. Това са тежки инфекции, които при навременна диагностика и адекватно лечение би означавало, че нямаше да се стигне до ампутация”*, подчертава проф. Йовчо Йовчев. Извършване на каквато и да е медицинска дейност изисква задължителна медицинска квалификация, най-малката степен за това е медицинска сестра или здравен асистент, но под прякото ръководство на лекар, това е записано в Закона за лечебните заведения и в съответните медицински стандарти, изтъква проф. Йовчев. Медицинската грижа в тези домове за възрастни е била неадекватна, категоричен е той.

На 11 юни 2025 г. в коментарното предаване „Още от деня” се излъчва интервю със заместник-градския прокурор на София Десислава Петрова, която е и говорител на прокуратурата. *„Преди 2023 г. прокуратурата имаше възможност да се намесва превантивно и да предотвратява тежки издевателства, каквито виждаме днес в домовете за възрастни хора, но тези правомощия ѝ бяха отнети”*. Петрова коментира, че е изключително стряскащо и притеснително констатираното от проверяващите в незаконните домове за стари хора. *„Прокуратурата можеше превантивно, още преди да се е стигнало до тези тежки издевателства, за които колегите в момента водят досъдебни производства, да се намеси при данни за констатирани административни нарушения, ако имаше правомощията си по надзор за законност, които правомощия ѝ бяха отнети през 2023 г. с промените в Конституцията, въпреки че тогава сигнализирахме, че в един момент ще се стигне дотук”*. Дава за пример, че през 2021 г. прокуратурата е правила подобни проверки именно по този ред. Това, което сега виждаме в тези домове, са крайно морално неприемливи ситуации, това е пример за цивилизационен упадък, а пътят за неговото преодоляване е дълъг и сложен, категорична е Десислава Петрова. Тя е на мнение, че е незаконно стаи под наем да изпълняват функция на домове за възрастни. *„Що се отнася до законодателния дефицит, в момента има работна група в Министерство на правосъдието, подготвят се промени“*. *„Едно от деянията, за които можем да търсим отговорност, е за случай, в който в тези „стаи под наем” са подписвани декларации от настанените в тях за съгласие, ако бъде закрит домът, те да останат там под наем”*, посочва Десислава Петрова.

На 11 юни 2025 г. в централната информационна емисия „По света и у нас” темата за нелегалните домове отново е водеща, като ѝ се отделят 15 минути от новинарската емисия. В новините се излъчва запис от телефонен разговор, предоставен на медиите от жена, чиято баба наскоро е починала в дома за възрастни хора в с. Ягода, и за който твърди, че е провесен с Валентин Желев – сочен за организатор на схемата за незаконно управление на социални домове под прикритието на „стаи за гости”. В разговора Желев признава, че сам върнал лиценза на дома на 10 април т.г., тъй като не е могъл да покрие изискванията за

неговото легално функциониране. Предполагаемият собственик на дома в Ягода заявява, че ако е продължил лиценза си, би трябвало да взима от всеки клиент по 5 000 лева на месец „заради някакви тъпи европейски изисквания”, поради което ги е направил като „стаи под наем”. След преместването от „дома на ужасите” в село Ягода част от хората споделят с облекчение, че най-накрая се чувстват добре. Ламбо Иванов казва пред камерата на БНТ, че сега леглата, на които спи, са много по-добри, докато в Ягода е живеел в малки бунгала, където е бил заключван още в 18.50 ч., като не му давали и да се изкъпе, когато той иска. Петя Чакърва, директор „Социално подпомагане” - Стара Загора, посочва, че 28 души от дома в Ягода са вече при близките си, но на 10 души роднините са отказали дори да ги видят, тъй като били в невъзможност, в тежко положение. *„Погрижливи сме се за абсолютно всички и целта ни е до края на седмицата хората да попаднат в услуга, която да отговаря на техния профил”*, отбелязва тя. Стабилно е състоянието и на 8-те възрастни, настанени за лечение в Университетската болница в Стара Загора, но заради липса на адекватна медицинска помощ при две жени се е наложила ампутация на части от стъпалото на крака, съобщава проф. Йовчо Йовчев, директор УМБАЛ - Стара Загора. Той напомня, че в дома в Ягода нямали право да съхраняват и голямото количество лекарства със съдържание на фентанил. В новините се излъчва и репортаж, акцентът в който е, че още през ноември м.г. е подаден сигнал към институциите за нехуманно отношение в дома в Ягода. Авторката на сигнала – жена, която разказва за усилията си да обърне внимание на институциите за случващото там, иска да остане анонимна и разговаря с репортера на БНТ1 в гръб, с преправен глас. Тя споделя, че писала жалби до Агенцията за качеството на социалните услуги, като първата е от 5 ноември 2024 г. *„Отговориха ми, че са взели административни мерки”*, казва жената. Тя писала и до Община Мъглиж и полицията, като оттам също й отговорили, че са предприели административни мерки. *„Ако те са направили проверка, беше редно да има промяна. При следващото ми отиване нямаше никаква промяна, нищо не се промени в резултат на моите жалби”*, споделя с огорчение жената. Кметът на Мъглиж Душо Гавазов обяснява, че сигналът постъпил в общината на 14 ноември м.г., а на 20 ноември м.г. е изпратен до Агенцията за качеството на социалните услуги и Районна прокуратура - Стара Загора. *„Знам, че ставаше въпрос за нехуманно отношение, за грубо отношение, недохранване и т.н.”*, уточнява кметът. На въпрос на журналист на БНТ защо от ноември до юни тези хора са останали да живеят в тези условия, Душо Гавазов отговаря, че *„този въпрос не е към мен, може би е трябвало подготовка на самите държавни органи”*. От БНТ задават въпрос и на социалния министър Борислав Гуцанов защо по-рано не е поискал съдействие от Министерството на правосъдието и МВР по въпросните сигнали. Министър Гуцанов отговаря, че след като вече е отнето лицензирането на тази фирма, нещата се задвижват, веднага след като това става ясно. *„В село Ягода сме правили 6 проверки. Самият доставчик върна лиценза и ние го прекратихме”*, заявява Виктория Тахова, директор на Агенцията за качеството на социалните услуги. Съобщава се също, че на изслушването в социалната комисия в парламента министър Гуцанов обещал законодателните промени, които ще криминализират нелегалното предоставяне на социални услуги, да са готови съвсем скоро, както и че министърът на правосъдието ще иска повече щатни бройки за инспектори в Агенцията за качество на социалните услуги, за да могат наистина да се извършат качествени проверки. Общините ще търсят сгради, които да се преустроят като домове за възрастни, казва още министър Гуцанов. В емисията новини се излъчва и репортаж от Варна за момиче, което не е допускано 6 месеца да види баба си. В края на 2021 година бабата на Зоя Георгиева е настанена в дома за възрастни хора „Доверие” 2, който е един от проверяваните във Варна, но 6 месеца по-късно жената умира, а близките ѝ до днес не знаят причината за смъртта ѝ. *„Късно вечерта получих обаждане от управителката, каза следното: „Тя беше добре, хапна днес, почина”. И аз – в абсолютен ступор и шок, дори не можех да повярвам какво чувам. Така и не получих информация какво се е случило с баба ми”*, разказва Зоя Георгиева. Момичето нито веднъж не е допуснато в сградата на дома, за да види при какви условия живее баба ѝ, а като иска да се свърже с нея по телефона, е безуспешно. Договорът с

„Доверие” 2 предвижда Зоя да плаща за настаняването на баба си 600 лева, за няколко месеца сумата скача на 900. Когато момичето е ходило да плаща сумата в брой през оградата, то виждало възрастни хора, които изглеждат упоени, замаяни и доста слаби. *„Единственият път, когато успях да видя баба ми, разстоянието между нас беше 20 метра. Изглеждаше и тя упоена”*, споделя Зоя. Съобщава се, че домовете за възрастни хора във Варна не са регистрирани в общината като места за настаняване. „Домовете на ужасите” за възрастни са проверявани и глобявани от НАП още през 2013 година, най-вече за неправилно отчитане на приходите, заявява директорът на НАП Румен Спецов по повод разкритията във Варна и Ягода. Той уточнява, че на различните места работниците са били осигурявани по начин, който не отговаря на трудовото законодателство. В „По света и нас” се коментира и че разкритията от последните дни са осветили и друга добре известна истина - у нас има остра липса на места в домовете за възрастни хора и то при застаряващо население, като често се чака с години, за да се освободи легло. По данни на социалното министерство държавата финансира 82 дома за възрастни хора в страната, които се управляват от съответната община, а те са за малко над 8800 места. Частните домове за възрастни са 108. Това е и едно от обясненията защо интересът към нелицензирани домове, предлагащи некачествена услуга, е траен в годините, но не обяснява липсата на контрол в годините. Напомня се, че от 2020 г., за да работи законно един частен дом за възрастни хора, той трябва да има лиценз. В новините е включено изказване и на Мария Петрова, адвокат по медицинско право, която отбелязва, че има механизми за контрол върху случващото се в тези домове, но въпросът е колко ефективен е той и дали не е само на хартия. *„Когато имаме поведение, което не е инкриминирано, тогава сме изправени пред една празнота, защото нито можем да ги санкционираме, нито могат да понесат наказателна отговорност лицата, които са извършили тези деяния”*, подчертава адвокат Петрова. *„В цялата тази суматоха се възползват шарлатаните в едно общество, защото контролната функция на държавните органи е отслабена. Това обяснява наличието на нелегални домове”*, заявява Вихрен Христов, председател на Национална асоциация на домовете за възрастни хора. *„Прокуратурата можеше превантивно, преди да се е стигнало до тези тежки издевателства, за които се водят досъдебни производства, да се намеси, ако имаше правомощията си по закона, които бяха отнети в края на 2023 година”*, отбелязва в новините Десислава Петрова, заместник-градски прокурор на София. Излъчваните снимки с шокиращо съдържание от „къщите на ужасите” в „По света и у нас” се показват с предупредяващ надпис в горната дясна част на екрана: „Внимание! Травмиращо съдържание!”.

На 12 юни 2025 г. гост в предаването „Денят започва” е заместник-министърът на труда и социалната политика Иван Кръстев, който коментира как се е стигнало до разкритията за скандалните нарушения в нелицензираните домове за възрастни в Ягода, Говедарци и Варна. Според него пропуск в законодателството е причината проверяващите да не бъдат допуснати на инспекция в „стаите под наем” в с. Ягода през април т.г. Обяснява, че след подаването на сигнала за нехуманно отношение в дома през ноември м.г. е направена проверка, която не е установила фрапантни нарушения. *„Констатира се лоша хигиена, смесване на лица с различни групи увреждания, които не би следвало да са настанени в рамките на една и съща социална услуга. При последващата проверка се констатира, че нищо не е изпълнено от това, което Агенцията за качество на социалните услуги е препоръчала и се пристъпва към налагане на максимална имуществена санкция и процедура за отнемане на лиценз”*, отбелязва Кръстев. Той уточнява, че при проверките служители на Агенцията били заплашвани и недопускани в дома, като тогава са сигнализирани органите на МВР и прокуратурата. *„Това, което ме радва в този случай е, че предприетите мерки доведоха до това да няма нови жертви. Защото е факт, че поне две лица, които открихме в първия проверяван обект, бяха в тежко състояние и още са в реанимация”*, заявява той. По думите му има информация за подобни домове и в други части на страната.

В предаването, пред репортер на БНТ, говори жена, загубила близък човек в „къщата на ужасите” в с. Ягода. Жената, чиято възрастна леля е починала в незаконния дом, още преди половин година подавала няколко сигнала за нередности до институциите, но по думите ѝ сериозни мерки не са взети. *„Разбрах от съседка, която недвусмислено ми каза, че ние повече няма да я видим жива. Т.е. не беше тайна, че в този дом хората рядко оцеляват”,* споделя тя. Притеснена от изказването на съседката си, която е лекар по професия, жената се опитва да се свърже с леля си, но безуспешно.

В „Денят започва” на 12 юни 2025 г. се цитира и изказване на кмета на Мъглиж Душо Гавазов, който заявява, че през годините има осуетени общо 6 проверки на Агенцията за качество на социалните услуги в Ягода. По време на срещата в социалната комисия на парламента на 11 юни т.г. кметът на Община Мъглиж е напомнил, че през ноември м.г. в общината е постъпил сигнал за нехуманно отношение в дома в село Ягода. По думите на Душо Гавазов сигналът е предаден на Агенцията за качеството на социалните услуги и прокуратурата в Стара Загора. *„Ако една държава не може да осигури влизането в един дом, като този в Ягода, за мен не е държава”,* заявява за БНТ Душо Гавазов. *„От моя страна, от страна на Общинска администрация на Мъглиж, от страна на кмета на село Ягода не е имало никога и няма да има покровителство на местно ниво”,* отбелязва той.

На 12 юни 2025 г. в емисията „По света и у нас” темата за нелегалните домове за възрастни вече не е водеща, в новините е цитирана част от интервю в „Денят започва” на заместник-министъра на труда и социалната политика Иван Кръстев относно пропуските в законодателството, възпрепятствали проверките в стаите под наем в село Ягода през април т.г. В емисията е включено и интервю, излъчено по-рано в „Денят започва“, с жена, пожелала анонимност, чиято леля е починала в незаконния дом в село Ягода. Интервюираната споделя, че сигналите, които е подала до институциите не са довели до никакъв резултат.

На 13 юни 2025 г. в предаването „Денят започва” участва Костадин Ангелов – заместник-председател на парламентарната група на ГЕРБ-СДС. В студиото той заявява, че това, което всички сме видели в т.нар. „къщи на ужасите” е нечовешко и недопустимо за една държава в 21-и век, като напомня, че за развитието на една държава се съди по отношението ѝ към най-уязвимите групи в обществото. Костадин Ангелов отбелязва, че в Плана за възстановяване и устойчивост през 2021 г. са били заложили 750 милиона за домове за възрастни, както и за ремонтни дейности в такива, но за съжаление 4 години са минали в безвремие. Очаква се сега този план да се реанимира и да се извършат всички тези ремонти и реновиране. Ангелов напомня, че частните хосписи са скъпи и не всеки може да си ги позволи. За него сериозен проблем е, че в НЗОК няма средства за долекуване, а по този казус предстои да се проведат разговори с ръководството на касата и с лекарския съюз.

На 13 юни 2025 г. в емисията „По света и у нас” темата за „къщите на ужасите” не е водеща, а е поднесена като коментар защо сме свидетели на отдавна действаща порочна схема, която като че ли остава невидима за институциите – отдаване на „стаи под наем”. В репортаж се изтъква, че разкритията от последните дни за ужасяващите условия в нелегалните домове за възрастни в Ягода, Говедарци и Варна са шокирали обществото. Зад потресаващите случаи на нечовешко отношение към настанените в тях български граждани обаче се крие една добре позната и отдавна действаща схема. Сред порочните практики попадат и договорите за дарения. Изтъква се, че схемата „стаи под наем” позволява на нелегалните домове да функционират с години, заобикаляйки редица стандарти и законови изисквания. Разкритите случаи показват как първоначално те се регистрират като домове за възрастни хора, а след това доброволно се отказват от лиценза си и продължават дейността си именно чрез договори за наем. Ангел Джоргов, кмет на община Самоков, заявява пред камерата на БНТ: *„Става въпрос за стаи под наем, които не се категоризират. Не са стаи за гости или пансион, за да има процедура в съответните общини”.* Друга порочна

практика в домовете са договорите за дарения. Адвокат Калина Михайлова, експерт по медицинско право, коментира темата: „По този начин се удостоверява защо са постъпили някакви средства, което обаче не е обвързано с никакви задължения от страна на лицето, което предоставя услугите. Дарението не е с условия”. Според нея потърпевшите рядко подават сигнали, а съдебната практика показва, че казусите обикновено приключват с административно наказание. Адвокат Михайлова напомня, че няма и достатъчно вещи лица, а това води до забавяне на делата и до отслабено усещане за справедливост у близките на пострадалите. Отбелязва, че осъществяването на такава дейност без лиценз още не е криминализирано, а се третира като административно нарушение. Собствениците на такива домове могат да бъдат осъдени само ако се докаже конкретно престъпление – например малтретиране или измама. В новините е цитирана и Десислава Петрова, заместник градски прокурор на София, която изтъква, че прокуратурата не може да влезе в тези домове, освен ако няма данни за конкретно извършено престъпление. „Там, където има такива – се работи. Има досъдебни производства, има повдигнати обвинения”. През 2021 г. прокуратурата е извършила проверки на домове за възрастни хора, констатирани са дефицити и са дадени предписания. Но две години по-късно тези правомощия са отнети от прокуратурата. „На конституционно ниво правомощията на прокуратурата по реда на надзора за законност бяха отменени. Така дори при констатирани нередности, прокуратурата няма възможност да дава каквито и да било предписания”, подчертава прокурор Десислава Петрова. По думите на адвокат Калина Михайлова в България липсва добра регламентация и добре структурирани услуги за възрастни хора. Според експерти, за да се сложи край на нелегалните домове под формата на „стаи под наем”, трябва да се криминализира предоставянето на социални услуги без лиценз, да се засили контролът и да се увеличи капацитетът на държавните и общинските домове.

На 14 юни 2025 г. в предаването „Денят започва с Георги Любенов” гостува Мая Манолова - лидер на партия „Изправи се.БГ” и бивш омбудсман, която изтъква, че случаите на жестоко и унижително отношение към възрастни хора не са от вчера. Отговорността е на държавата и тя следва да я поеме. Тя посочва, че като омбудсман един от основните ѝ приоритети е бил грижата за възрастните и незащитени хора. „Възрастни хора с психически проблеми са лишени от свобода и са затворени в „домове на ужасите”, посочва Манолова и разказва, че с нейния екип са правили десетки проверки, при които са констатирани мизерни условия, ограничаване на правото на свободно придвижване и на контакт с външния свят. Отбелязва, че е констатирала през 2017-а, 2018-а и 2019-а година нарушени човешки права на възрастните хора в старческите домове, както и нечовешко, жестоко и унижително отношение към беззащитни хора. Тя напомня, че проверяващите дори и да констатират сериозни нарушения, в момента нямат законови правомощия да затворят тези социални услуги, ако са регистрирани като „стаи под наем”. Манолова припомня и че при пожар в такъв дом преди няколко години загинаха 4 души, но няма информация за наказани или осъдени във връзка с този трагичен случай. По нейни думи е срамна публична тайна в какви условия са настанени възрастните хора на България. Законът за социалните услуги е дал надежда за промяна към по-добро в тази насока след влизането си в сила през 2020 г., но има и своите недостатъци. Агенцията за качество на социалните услуги е една „беззъба институция”, която се оказва без реални правомощия. Според Манолова, трябва да има координация, ангажимент и за кметовете, щом като буквално под носа им в подобни „домове” се извършват ужасяващи престъпления. Бившият омбудсман напомня за тежката демографска картина у нас, при която нараства броят на хората, децата на които са в чужбина, все повече са и болните от деменция и алцхаймер. Тя предлага да се направи национална карта по области и по общини какви са нуждите за следващите години от домове за възрастни и препоръчва сериозно да се инвестира в дневни центрове за рехабилитация, в обучение на социални работници, както и в социален патронаж.

На 15 юни 2025 г. в „Денят започва с Георги Любенов” събеседник по темата за „домовете на ужасите” е бившият министър на здравеопазването д-р Петър Москов. *„Това, което видяхме, дори не може да се нарече нечовешко, то не е и животинско, защото животните не се унижават и нанаяват така. Ако останем безразлични към нашите възрастни хора, ако ние не изискваме решение, значи нямаме бъдеще като общество в ценностно отношение, и като индивиди”,* заявява в „Денят започва с Георги Любенов” бившият министър на здравеопазването и лидер на „КОД” Петър Москов по повод разкритията за условията в домовете за възрастни. Според него държавата реагира на ситуацията, но не дава стратегическо решение. *„Ще изведем хората от тези домове, но къде ще отидат?”,* пита той. Проблемът може да бъде решен ако има политическа воля и обществена енергия. Москов обяснява, че съществуват два основни типа нужди сред възрастните хора: единият е от социална грижа, от храна, подслон, от социално подпомагане. Другият тип нужди са за болните възрастни, които са инвалидизирани и се нуждаят от медицинска грижа. *„Хора след инсулти и тежки операции изискват специализирана медицинска помощ, но няма къде да я получат”,* посочва той. Решението, което дава „Синя България” относно проблема, е да се обърне внимание на факта, че България има в пъти повече брой болници на глава от населението от други страни, като 50 на сто от капацитета на тези болници стои празен, т.е. 23 хиляди свободни легла има в българските болници. По думите на д-р Москов в общинските болници от 100 поне 70 легла са празни, а съществуването на голям процент от тези болнични заведения е напълно излишно. В Никопол болницата има 60 легла, 15 сестри и 11 лекари, използваемостта е 18 процента, посочва той. В тази връзка предлага всяка болница за активно лечение да бъде задължена да има сключен договор с болници за продължително лечение, с болници за долекуване. *„70 на сто от тези общински болници следва да се преобразуват в болници за продължителни грижи”,* настоява Петър Москов.

На 15 юни 2025 г. в централната информационна емисия „По света и у нас” се излъчва репортаж, в който майстор на театрални кукли разказва за преживения кошмар в „дома на ужасите” в село Ягода. В новините се съобщава, че продължава разследването за нелегалните домове за възрастни, превърнати в места за издевателства и жестоко отношение, а историите на възрастни хора, настанени под паравана на „стаи под наем”, предизвикват вълна от съпричастност. Екип на БНТ - Пловдив се среща с жена, която успява да изведе своя баща само 24 часа след настаняването му в дома в село Ягода, с което го спасява от глада и насилието.

На 15 юни 2025 г. от 20:30 ч. в рубриката „След новините” се излъчва анализ на журналистката Мария Чернева, посветен на темата защо толкова години никой не може да се справи с „домовете на ужасите”.

На 17 юни 2025 г. в централната информационна емисия „По света и у нас” се съобщават резултатите от независим телефонен сондаж на социологическа агенция „Мяра” защо толкова години никой не може да се справи с „домовете на ужасите”, като новината не е сред водещите в емисията. Данните от телефонния сондаж, проведен между 12 и 16 юни 2025 г. сред 800 пълнолетни български граждани, сочат, че близо 80% от българите са на мнение, че за нелегалните старчески домове са виновни институциите. Над две трети от запитаните признават, че ако изпаднат в ситуация, в която не могат да се грижат за себе си, искат да си останат у дома, а не в специализирано заведение. По отношение на казуса с нелегалните домове за възрастни, запитаните имат възможност да дават повече от един отговор. 79,4% от запитаните намират вина у институциите, които отговарят за контрола по тези въпроси, за 64,7% виновни са собствениците на такива домове. За близо 41 % виновни са хората, които са приемали законите по тези въпроси. 40,4% от анкетираните посочват, че виновни са близките, които са оставили възрастните хора в такива домове. Според почти 36

% виновни са хората, които са знаели, а са мълчали. За по-малко от 30 на сто виновни са служителите в такива домове. 22,8% са на мнение, че е по-добре човек да получава грижа в специализирано заведение, независимо, че се затруднява връзката с дома.

На 18 юни 2025 г. в предаването „Денят започва” се съобщава, че съдът в Стара Загора ще гледа мерките на шестимата задържани за случая „Ягода”. Те са с пет повдигнати обвинения от Районната прокуратура. На предишната инстанция съдът е оставил в ареста задържаните след разкритията за ужасяващите условия, в които живеят хората в нелегалния дом в с. Ягода. Сред повдигнатите им обвинения са за противозаконно лишаване от свобода, за нанасяне на средна телесна повреда, както и за осуетяване на проверки от страна на институциите.

На 19 юни 2025 г. в предаването „Още от деня” се излъчва интервю с Атанас Зафиров - вицепремиер, председател на БСП. Атанас Зафиров посочва, че проблемите в държавата са наследени и няма как да бъдат решени за няколко месеца. *„Никой не може да ме убеди, че тези ужасяващи статистики са се случвали през последните няколко години без знанието на държавни и общински органи. Няма как да са били изненадани. Най-малкото, че в село Ягода през ден е умирал човек. Някой е подписвал тези смъртни актове и е бил наясно с ужасите, които стават там”*. Той изразява подкрепата си за усилията на министрите на правосъдието и на труда и на социалните грижи, които са започнали да се борят за решаването на този остър социален проблем, свързан и с имотната мафия. Зафиров напомня, че отношението към възрастните показва зрелостта на едно общество, но за съжаление през последните години държавата не е била на нивото си в тази сфера.

БТВ

В програма БТВ темата за резултатите от извършваните проверки на нелегални старчески домове и хосписи, както и за намеренията на властите да предприемат законодателни инициативи с цел криминализиране на извършването на социални услуги в обекти без лиценз, работещи по схемата „стаи под наем”, е отразена обстойно и в развитие чрез репортажи и кореспонденции на живо в централната информационна емисия „БТВ новините” и в предаването „Тази сутрин”, както и с интервюта с представители на властите и експерти в „Лице в лице”, „Лице в лице след Новините”, „Тази събота и неделя” и „Защо, господин министър”, от 7 юни до 19 юни 2025 г. включително.

На 7 юни 2025 г. в предаването „Тази събота и неделя” от 08:29 часа на живо се излъчва брифинг в Областната дирекция на МВР в Стара Загора за резултатите от комплексна проверка за нелегални старчески домове и хосписи на територията на областта. Министърът на правосъдието Георги Георгиев съобщава, че преди месец по разпореждане на министър-председателя са започнали масови проверки в хосписи и домове за възрастни хора като част от борба срещу имотната мафия, а покрай поредните разкрития как хора в безпомощно състояние се разпореждат със своите имоти, са извършени близо 100 проверки от Агенция „Медицински надзор” и Агенцията за качество на социалните услуги. Отнети са 4 лиценза, един от проверяваните се отказал от лиценз си, на друг са дадени предписания. Министър Георгиев посочва, че са осуетени два предишни опита на проверяващите да извършат проверки в обекти в с. Ягода, област Стара Загора. Правосъдният министър показва и снимки на вързани хора и на ужасяващи битови условия, в които се пребивавали настанени в дома за възрастни хора в с. Ягода. Обявява, че има петима арестувани, както и че в два нелицензирани дома в Ягода са открити вързани и упоявани хора. Двата обекта, представяни сега като „стаи под наем”, са имали лиценз до един момент, но в даден момент се отказват и проверяващите служби вече нямат право да влязат на проверка. Т.нар. „стаи под наем” се

предлагали срещу 990 лв. на месец, а хората в тях са държани под ключ, без телефони. „Вижте как са връзвани краката им!”, заявява министър Георгиев и показва на журналистите снимки, илюстриращи ужасяващите условия. „В единия обект са открити 19 наши съграждани, а в другия – 56. Общо 75 български граждани, държани в условия, които нарушават всички човешки права”, подчертава министър Георгиев. 18 от тях са откарани в болницата в Стара Загора, двама от тях - в особено тежко състояние. Осем са оставени за лечение в различни отделения. Проверяващите лекари и социални работници плачеха, отбелязва министърът на правосъдието. Такъв ужас никога досега не бяхме виждали, отбелязва той.

В предаването „Тази събота и неделя” на 7 юни 2025 г. се излъчва интервю с Надежда Йорданова от „Демократична България”, която коментира ужасяващите разкрития в дома за възрастни в Ягода. „За съжаление, точно такива сцени, още по-ужасни в българските домове за грижа за възрастни хора или за душевно болни хора, са виждани. Надявам се този път разследването да стигне докрай”. „България има системен проблем по тази тема, констатиран е в поредица от доклади от Европейския комитет за предотвратяване на изтезанията. През 2022 г., когато бяха на посещение в България, имахме много тежки разговори във връзка с ужасяващи казуси”, напомня бившият министър на правосъдието Йорданова. Тя поздравява институциите, които в момента работят заедно и препоръчва към тях да се включи и Министерството на здравеопазването. По думите ѝ проблемът е липсата на добра координация между институциите и на ефективно разследване и носене на наказателна отговорност. „Тази безнаказаност на виновните води до рецидиви и до усещането за липса на справедливост у обществото. Всичко накрая опира до неефективната прокуратура”, заявява Надежда Йорданова.

На 7 юни 2025 г. в централната информационна емисия „БТВ новините” разкритията от дома в Ягода са водеща тема, а репортери на медиата се включват на живо от самия хоспис. Излъчват се кадри от брифинга на властите, на който е съобщено за броя на възрастните хора, за състоянието им, за условията в дома. „Вижте услуга за 990 лева на месец, вижте как са връзани краката на възрастен човек в тежко състояние, който ползва услугата „стая под наем”, заявява правосъдният министър Георги Георгиев по време на брифинга и показва снимки. Таня Димитрова, районен прокурор на Стара Загора, съобщава за иззети метални халки и колани, с които са връзвани настанените в обекта възрастни хора. В брифинга в Стара Загора, кадри от който се излъчват в новините, Иван Кръстев – заместник-министър на труда и социалната политика, заявява, че е смаян от покъртителното отношение към живи хора, както и че един от лекарите е плакал на излизане от първия обект в Ягода и споделил, че само в Музея в Аушвиц е виждал подобни неща. В брифинга участва и Иванка Динева, изпълнителен директор на Изпълнителна агенция „Медицински надзор”, която споделя, че се срещнали с потресаващи неща в дома в Ягода, в това число с хора в локви кръв, с връзани хора. Репортер на БТВ интервюира Иванка – жена, която е дошла в Ягода, за да вземе майка си. „Това е най-евтиният дом старчески, 990 лева плащам, на други места с деменция, където вземат такива хора, искат от 1500 лева нагоре, а майка ми каза, че се грижат добре за нея”, споделя Иванка. Съобщава се, че до разкритията се стига след като социалните не са допуснати на два пъти до услугата, която е с прекратен лиценз от април т.г., но продължава да работи. Виктория Тахова – изпълнителен директор на Агенцията за качеството на социалните услуги, отбелязва, че на дома в Ягода са издадени задължителни предписания, но когато там отива нова проверка, проверяващите отново не са допуснати да влязат. В дома са съхранявани лекарства, активната съставка на едно от тях е фентанил, лекар е идвал само при смърт на възрастен, настанен в дома, подчертава Иванка Динева. Съобщава се, че са задържани управителят на фирмата, стопанисваща дома, както и санитарки и камериерки от хосписа, повдигнати са им обвинения.

На 8 юни 2025 г. домовете в с. Ягода са водеща тема в предаването „Тази събота и неделя”. С преки включвания на живо от мястото на събитието репортери на БТВ съобщават, че всички хора от разкрития преди 24 часа от властите нелегален хоспис, в който 75 възрастни са държани в нечовешки условия, вече са изведени от помещенията, като част от тях са в болница в Стара Загора, други са взети от близките им, а останалите са настанени в социални услуги.

На 8 юни 2025 г. в предаването „Тази събота и неделя” се включва на живо от Пловдив интервю с министъра на правосъдието Георги Георгиев. „Това, което открихме в с. Ягода, няма нищо общо нито със здравни, нито със социални услуги, нито с дом за възрастни хора”, категоричен е министърът. Той уточнява, че това са незаконни обекти, доскоро функционирали като дом със съответните разрешения. *„След като са им дадени предписания за нарушения, те очевидно заобиколят закона, по мое мнение, връщат разрешението и при последващи проверки вече ги осуетяват, казват, че са „стаи под наем. Недопустим начин за злоупотреба!”*. Пояснява, че щом научил, че е осуетена проверката в Ягода се свързал с органите на МВР и така се стига до смайващите разкрития. „Никога повече не бива да се позволява да се случва това”, категоричен е правосъдният министър. Отбелязва, че са образувани досъдебни производства – за противозаконно лишаване от свобода, причиняване на телесни повреди, както и неполагане на грижи в т.нар. дом за стари хора в Ягода.

На 8 юни 2025 г. темата за нелегалния дом в с. Ягода отново е водеща в централната емисия новини на БТВ. Репортерите на медията предлагат на зрителите свидетелски разказ на възрастна жена, живяла 4 години в ужасяващи условия в незаконния дом. 74-годишната Милка Ралева описва престоя си като истински ад, като години на бой и недохранване. Потърпевшата е убедена, че е оцеляла и се спасила благодарение на Бог. „Болна съм, гърдите ме болят. Питаш ли как съм изкарвала – гладна съм, жадна съм, от ушите ми тече гной”, разказва възрастната жена. „Заклучват ни като кучета още в 6 часа. Дадат две филии хляб. Питаш ли в тази горещина вътре, не отварят мрежата. Ще избягаме и ги е страх. Много трудно прекарах 4 години, душата ми яка”, разказва Ралева. Тя споделя, че много хора в дома са починали без да получат лекарска помощ. „Връзват хората. Мръсотия, не смееш да живееш вътре, туй дом ли е?”. Днес тя се чувства спасена. „Сега съм добре. От вчера съм навън, няма да ме бият, няма да ме тормозят”. В новините се съобщава, че жена на 89 години, след престоя си там, е загубила пръсти и част от петата си след спешна ампутация в болницата в Стара Загора. Друга жена на 84 години я чака същата интервенция. Всичко това може би нямаше да се случи, ако близките, доверили се на този незаконен старчески дом, се бяха интересували повече за здравето на роднините си и условията, при които живеят, се отбелязва в емисията новини. *„Това, че животът в дома е бил ад, службите установяват, след като влизат с полиция, защото два пъти преди това са гонени, заплашвани и обиждани”*, припомня Виктория Тахова, изпълнителен директор на Агенцията за качество на социалните услуги. Съобщава се, че 75-те възрастни в незаконния хоспис са изведени, установено е, че 33 от тях са с психични разстройства и деменция, а 20 са настанени в болницата в Стара Загора и в психиатрията в Раднево. Шестима от персонала са с повдигнати обвинения. Сред тях са и медицинска сестра и санитарка от Центъра за спешна медицинска помощ в Стара Загора, които заработвали допълнително в хосписа. В ареста с обвинение е и 62-годишният баща на един от управителите на фирмите, за когото се предполага, че е в основата на схемата. Цитирано е и изявление на правосъдния министър Георги Георгиев, който обяснява, че ще бъде проверено и дали през последните години има разпоредителни сделки с имоти на възрастните хора в дома. В новините се съобщава, че „историята за „дома на ужасите” е отекнала и на Запад. Британското издание „Дейли мейл” подробно описва разкритията в онлайн изданието си.

На 9 юни 2025 г. в предаването „Тази сутрин“ отново водеща тема са разкритията в село Ягода. Водещите канят зрителите да отговорят на въпроса полага ли държавата достатъчно усилия за контрол на домовете за възрастни. Според 92 на сто от зрителите отговорът на въпроса е „не“. Припомнят се фактите, известни до този момент, излъчват се и кадри от мястото на събитието. Излъчва се и репортаж за разкриването и на втория „дом на ужасите“ в село Говедарци, в който са открити 23-ма възрастни хора. Съобщава се, че хосписът в Говедарци е собственост на същото лице, управляващо и този в с. Ягода, а проверката е извършена от екипи на полицията, социалните служби, Община Самоков и Агенцията за контрол на социалните услуги. *„Действаме по постъпил сигнал за евентуални лоши условия битови условия, нашият случай не може да бъде съпоставим с този в село Ягода“*, отбелязва главен инспектор Васил Попов, директор на РУ-Самоков. Последният опит за проверка на дома в Говедарци е бил на 29 април т.г., но и тук проверяващите не са допуснати. *„Намерихме документи, които сочат кой е най-вероятно собственикът, но при нас такъв човек, лицензиран, няма“*, посочва Виктория Духова, директор на Агенцията за контрол на социалните услуги. Уточнява се, че обектът бил регистриран като дом за стари хора, но е със сменен статут на „стаи за настаняване“, както и в с. Ягода, но е прехвърлен на друго физическо лице. След извеждането на възрастните от дома те са настанени в болницата в Самоков, а от общината поясняват, че 8 от тях ще бъдат настанени в общински домове за стари хора. *„Има един човек от година и половина с кървяща рана на крака, има и двама човека с инсулт. Друг, който е с рана на кръста след операция от месец март, има и две дами, които са паднали, като всички казват, че не са консултирани с лекар“*, обяснява Иванка Динева, изпълнителен директор на ИА „Медицински надзор“. Подобно на случая в село Ягода, и в Говедарци са открити лекарствени медикаменти, подчертава Динева. В „Тази сутрин“ на живо се излъчва и извънреден брифинг на прокуратурата от Стара Загора. Таня Димитрова - районен прокурор на Стара Загора, съобщава на представителите на медиите, че има доказателства, че възрастните хора, настанени в хосписа в с. Ягода, са били упоявани. Отбелязва, че проверяващите открили флакони с различни лекарства в незаконния обект. *„Иззети са кръвни проби и урина от лицата, настанени в болницата, те са изпратени за токсикохимична експертиза във ВМА“*, допълва тя. Задържаните от персонала в Ягода се разследват за противозаконно лишаване от свобода и възпрепятстване на самостоятелното придвижване, неоказване на помощ на лице, което е с опасност за живота, както и за оказване на физическо насилие. Законът предвижда от 3 до 12 г. лишаване от свобода за тези престъпления. Прокурор Димитрова посочва, че сред настанените в Ягода имало и хора, които над 4 години не са излизали от стаите си. *„Тук ни бият, тук ни насилват и унижават, близките ни не се интересуват от нас. Това бяха думите им, хората са се страхували“*, споделя Таня Димитрова и допълва, че според свидетелски показания, е имало опити за бягство от „Дома на ужасите“, но те са завършили с побой на човека, който са опитал да избяга. *„Безобразие е това, което са вършили със старите хора и са правили пари на техен гръб“*, коментират водещите в студиото.

В предаването се осъществява и включване на живо от Стара Загора, в което Петя Чакърлова, директор на РД „Социално подпомагане“ в града, разказва, че през последните месеци са изпращани социални работници на проверки в дома в по молба на Агенцията за контрол на качеството на социалните услуги, но инспекторите не са допускани в незаконния хоспис в с. Ягода. Проверяващите получавали обиди и нападки от страна на собствениците, което наложило да се потърси съдействие от полицията, за да се влезе в дома. По време на живото включване заместник-кметът на Стара Загора Павлина Делчева разказва за състоянието на изведените от Ягода възрастни – изтощени, гладни, в лошо състояние.

На 9 юни 2025 г. в „Тази сутрин“ се излъчва интервю с Христина Христова - бивш министър на труда и социалната политика, както и с председателя на Българската асоциация на професионалистите по здравни грижи Диана Георгиева, а темата на разговора е кой е виновен за нехуманното отношение в Дома за възрастни в Ягода.

В изданието на предаването е включен и репортаж с разказ за насилието в „дома на ужасите“ в с. Ягода, което е преживяла 74-годишна жена. „Заклучват ни като кучета. Още в 6 часа. Дават две филии хляб, и в тази горещина вътре, не отварят мрежата, да влезе въздух, страх ги е да не избягаме“, споделя пред репортер на БТВ Милка Раева, живяла 4 години в незаконния хоспис в Ягода. Включен е и свидетелски разказ на 80-годишния Иван за страданията, които е изтърпял в Ягода. Той вече е извън опасност и е настанен в социален дом в Гълъбово. Иван разказва, че редовно бил наказван и връзван като добитък и че все още по ръцете му има белези от свински опашки. „Като много знаеш, като вземеш да им казваш някои работи и скачат да те бият“, споделя той пред репортер на БТВ. Директорът на дома в Гълъбово Галина Гочева разказва, че част от настанените при нея възрастни хора от Ягода са без документи и много объркани, а по телата им имало синини.

На 9 юни 2025 г. „къщите на ужасите“ в Ягода са водеща тема в централната информационна емисия БТВ новините, в пряко включване на живо от мястото на събитието се съобщават отново данни за броя на изведените от дома лица, за състоянието им. Излъчен е репортажът за 80-годишния Иван. Включено е изказване на районния прокурор на Стара Загора Таня Димитрова за последиците за опитал се да избяга от дома възрастен мъж (бил пребит до безсъзнание). В новините е цитиран и общопрактикуващият лекар д-р Пламен Янев от село Ягода, който споделя, че бил викан в дома за счупени крайници, за колабирали хора и при смъртни случаи. В емисията се съобщава, че полиция е влязла и в друг нелицензиран хоспис – този път в с. Говедарци, където хората плащали по 1100-1200 на месец. 23-мата обитатели и на този дом живеели в лоши битови условия, но няма данни за физическо насилие над тях. Изведени са вече от дома и част от тях са настанени в две общински институции. Репортер на БТВ разговаря със Зоя Обрейкова – една от жените от дома в Говедарци, която разказва, че постъпила там по нейно желание, давали са ѝ храна, в помещенията било чисто, не са я малтретирали и обиждали, както и че е имало медицинска сестра. 16 от изведените лица са преведени в болницата в Самоков. В новините е включено и изявление на министъра на труда и социалната политика Борислав Гуцанов, който обещава да се направят проверки дали са извършвани имотни измами с имущество на хора от хосписите. Гуцанов дава информация за броя държавни домове за възрастни хора, както и за частни доставчици, които се контролират от Агенцията за качество на социални услуги. Общо 423 проверки са извършени от началото на годината, един лиценз е отнет, а два са прекратени през последния месец. „*Недопустимо е възрастни хора да се държат в нечовешки условия*“, категоричен е министър Гуцанов, който напомня и за отговорността на близките на настанените в тези домове, които трябва да се интересуват в какви условия живеят техните майки и бащи. Цитирано е изявление на и.ф. главен прокурор Борислав Сарафов, че от 3 години, с ограничаването на правомощията на прокуратурата, е отнета възможността ѝ да извършва надзор над такива домове.

На 9 юни 2025 г. в предаването „Лице в лице след Новините“ темата за домовете, работещи по схемата като „къщи за гости“, се коментира от Мария Петрова, адвокат по медицинско право, а на пряката линия се включва и Таня Димитрова - районен прокурор на Стара Загора. Прокурор Димитрова отбелязва, че разследването за безобразията в с. Ягода е на ранен етап, а обвиняемите лица са подведени под отговорност за разнородна престъпност дейност, в това число за причиняване на телесни увреждания, унищожаване на лични документи и осуетяване на проверки на контролни органи. Съобщава се, че в прокуратурата е получен нов сигнал за възрастно семейство, настанено в началото на 2025 г. в дома в Ягода, като и двамата са починали.

На 10 юни 2025 г. в предаването „Тази сутрин“ темата отново е водеща, съобщава се, че шестима от персонала са с повдигнати обвинения, а съдът в Стара Загора ще гледа мерките за неотклонение на задържаните. Сред тях са и медицинска сестра и санитарка от

Центъра за спешна медицинска помощ в Стара Загора. В ареста с обвинение е и 62-годишният баща на един от управителите на фирмите, за когото се предполага, че е в основата на схемата. Припомнят данни за състоянието на обитателите на хосписа в село Ягода, както и действията на властите.

На 10 юни 2025 г. в „Тази сутрин” пред репортер на БТВ за преживяния ужас в Ягода говори един от малтретираните – Иван. „Връзваха ни като добитък”, разказва мъжът. Показват се и снимки на ужасяващите битови условия в дома в Ягода, както и връзаните крака на един възрастен мъж.

В предаването е излъчен на живо и разговор с директора на МБАЛ - Самоков д-р Красимира Ковачка за състоянието на лицата, изведени от незаконния хоспис в Говедарци и настанени в болницата.

Излъчен на живо е и брифинг от Областната управа във Варна с участието на правосъдния министър Георги Георгиев и на министъра на труда и социалната политика Борислав Гуцанов. Министър Георгиев съобщава за третата проведена акция за разкриване на незаконни къщи за гости, като проверяващите този път открили такива домове във Варна с над 130 лица в тях, като първият от тях бил в трагично положение и с изключително лоши условия за обитаване. Министър Георгиев уточнява, че схемата и тук е същата – обектите са работили като „стаи под наем”, което той определя като „тарикатски номера”. Георги Георгиев допълва, че са извършени над 100 проверки в домове за възрастни. Той уточнява, че и в домовете във Варна има смесени форми на настаняване - хора с психични заболявания били заедно със здрави хора, което създава опасност от инциденти, открити са и много лекарства. До момента няма данни за насилие в тези домове, но и тук хората са без телефони и лични карти. Работи се по инкриминиране, превръщане в престъпление на тази незаконна дейност, пояснява министър Георгиев. В брифинга участва и Иванка Динева – изпълнителен директор на ИА „Медицински надзор”, която дава информация за състоянието на хората (с обръснати глави, с поставени нови върху стари памперси). Показват се и снимки от незаконните домове във Варна – на хора с наранявания, както и на такива, заспали над чиниите си. Съобщава се за открити упойващи, кръворазреждащи и психотропни лекарствени продукти. Министър Георгиев напомня, че всички тези акции започнали като битка с имотната мафия. Социалният министър Борислав Гуцанов изтъква, че проверките няма да спрат докато последният незаконен дом не бъде намерен. *„Такива уродливи явления не съм предполагал, че мога да видя. Това премина границите на всичко”*, заявява той.

В предаването е включено и самостоятелно интервю със социалния министър Борислав Гуцанов по темата за новите акции в незаконни домове за възрастни във Варна. Той разказва емоционално за установеното (като от Освиенцим).

На 10 юни 2025 г. в предаването „Лице в лице” се излъчва интервю с депутата от ПП-ДБ Йордан Иванов, който коментира шокиращите разкрития в незаконните домове за възрастни. „В случая няма невинни, но няма място и за изненада - от „Демократична България” сме сигнализирали за проблема с незаконните домове още през 2024 г., когато Стела Николова даде брифинг как в дом за психично болни хора са връзвани, но след сигнала не последваха никакви действия”, коментира заместник-председателят на ДСБ и депутат от ПП-ДБ.

На 10 юни 2025 г. в централната информационна емисия „БТВ новините” като водеща тема е проведената акция във Варна, където са установени три незаконни центъра за възрастни, маскирани като „стаи под наем”. Това са стаи за извращения, заявява социалният министър Борислав Гуцанов. „Снощи изведохме и настанихме в болница „Св. Марина” във Варна 14 възрастни от три изцяло незаконни обекта - отново по схемата „стаи под наем”. Това е тарикатлъкът, който собственици на места за настаняване на възрастни хора са

измислили, за да заобикалят закона и да не допускат контролните органи”, изтъква министърът на правосъдието Георги Георгиев. Цитирана е и Снежана Апостолова – заместник- кмет на Община Варна, която посочва, че общинският дом за възрастни хора във Варна може да приеме 11 лица от незаконните „къщи за гости”. В емисията се съобщава, че над 750 млн. лева по Националния план за възстановяване и устойчивост са планирани за реновиране на 81 домове за възрастни хора и за изграждане на 254 социални услуги за хора с увреждания. В новините е включена и реакцията на вицепрезидента на Република България Илияна Йотова, която заявява, че се надява държавата да разплете цялата мрежа от незаконни домове, както и да осъществява строг контрол на местата, в които са настанени възрастни хора.

На 10 юни 2025 г. в предаването „Лице в лице след новините” се излъчва разговор с министъра на правосъдието Георги Георгиев, а темата е чия е вината за липсата на контрол в нелегалните хосписи. Правосъдният министър посочва, че трудно може да бъде казано от колко време се извършват тези незаконни практики и че това ще бъде установено в рамките на разследването, което се извършва от Районна прокуратура - Стара Загора. *„Тепърва се разпитват десетки свидетели. Работи се за събиране на доказателства, за да могат съдиите да произнесат справедлива присъда, като приложат цялата строгост на закона”*, заявява министър Георгиев. *„Случилото се в с. Ягода, където има данни за престъпление, е различно от новите проверки, които извършихме във Варна. Там има неспазване на законите, но няма данни за престъпления – освен за два конкретни случая, за които има досъдебни производства. Когато възрастните хора са били бити, тормозени – ако това се докаже – това представлява престъпление. Наред с това и причиняването на състояние, което става причина за ампутирание на крайници, пръсти и част от ходилата. Това е средна телесна повреда”*, обяснява министърът. Необходима е много по-сериозна държавна „репресия” – контрол и наказания, които са ефективни и имат и превантивна функция, за да не седят институциите пред оградата и да се молят да влязат на проверка. Промените изискват да се инкриминира извършването на социални услуги без лиценз. Да имат страх от наказателна отговорност, а не да се налагат глоби. На второ място – затягане на режима за социалните услуги и по-сериозни възможности за санкции от страна на социалните служби, тъй като в много случаи те използват фирми-бушони. На тези тарикатлъци ще се сложи край, категоричен е министър Георгиев. По време на разговора на екрана се показват снимки с решетки по прозорците в нелегалните домове, с лоша хигиена в помещенията, както и хора с наранявания по телата.

На 11 юни 2025 г. в предаването „Тази сутрин” се съобщава, че продължават разследванията за „домове на ужасите”, както и че шестимата задържани по случая „Ягода” остават в ареста според решение на съда в Казанлък.

Темата за проверките и разкритията се коментира от Адела Качаунова, съпредседател на Българския хелзинкски комитет, както и от Минчо Коралски, бивш социален министър. По думите на Адела Качаунова тези така наречени „домове” съществуват не от днес, информация за тях се появява в медийното пространство поне от 2018 г., дори и от по-рано. *„Какви разследвания са водени, не знаем – защото те приключват с отварянето на подобен дом на друго място”*, отбелязва тя. Държавата е тази, която трябва да упражнява сериозен контрол върху условията и правата на настанените в тези домове. *„Когато поставиш в един дом здрави хора, възрастни, заедно с дементно болни, с ментални увреждания и с трудно подвижни и хора в терминален стадий – освен „дом на ужасите”, друго не може да се получи”*, коментира Минчо Коралски. Според бившия социален министър *„тъй като държавата не е осигурила болници за дементно болни, за хора с ментални увреждания, както и хосписи за хора в терминален стадий – всичко това, естествено, като не е организирано от държавата, а се намираме в пазарна икономика, веднага се намира тази форма, наречена „стаи под наем”, които сега искаме да инкриминираме”*. По думите му

случаят се е разплел отзад напред - заради имотните измами. Агенцията за качество на социалните услуги няма правомощия да извършва проверки в незаконните домове, защото те не са лицензирани, няма как агенцията да влезе в хотел, в частен дом, отбелязва Коралски.

В предаването „Тази сутрин” се излъчва свидетелски разказ на жена, която губи майка си брое дни, след като я настанява в нелегалния хоспис в с. Ягода. Преди да почине ѝ изпращат снимки, на които тя вижда, че възрастната жена е цялата в синини. Обясненията на персонала са, че възрастните често падат. Жената моли екипа на БТВ да скрие лицето ѝ от страх, че служители на дома могат да я разпознаят. 75-годишната ѝ майка е с деменция, макар и не в тежка форма. На 14-ия ден след приемането ѝ от дома звънят, че майка ѝ е починала. „Казах ми: „Елате, бабата почина”. Аз изпаднах в шок”, споделя тя. В смъртния акт е записано, че е починала от сърдечна недостатъчност, но според близките ѝ възрастната дама не е имала подобни оплаквания.

Като събеседник по темата за ужасите в нелегалните домове е поканен Николай Николаев от Софийска районна прокуратура. Прокурор Николаев подчертава, че след поредната конституционна реформа са ограничени правомощията на прокуратурата в областта на проверки по общия надзор за законност. „Нашата дейност след 2023 г. е единствено след като е извършено престъплението“. „Това, което прокуратурата вече не може да прави, е да осъществява проверки по общия надзор за законност за това как изпълнителната власт и контролните органи си вършат задълженията”, уточнява той.

На 11 юни 2025 г. в предаването „Лице в лице” се излъчва интервю с Деница Сачева от ПП ГЕРБ, бивш министър на труда и социалната политика, която коментира разкритията в т.нар. „домове на ужасите”. Нелегалното предлагане на социални услуги трябва да бъде криминализирано, категорична е тя. По нейни думите има достатъчно средства, осигурени по европейски фондове и програми за ремонт на домове за стари хора и за изграждане на нови социални услуги. *„Трябват нови социални услуги, които да затворят „дупката” между търсене и предлагане. Именно там се появяват тези незаконни места за настаняване, а тези хора извършват престъпления, включително документни, вероятно с цел имотни измами”*, заявява депутатът от ГЕРБ-СДС Деница Сачева. За нея случващото се в домове като в Ягода е тежка злоупотреба с физическото състояние на възрастните хора, с тяхното достойнство. *„За година и половина, докато бях социален министър, се прие Законът за социалните услуги. Ние се опитахме да сложим ред в предоставянето на социални услуги. Преди това те бяха само на регистрационен режим. По наше време бяха създадени условията за лицензиране и стартира процес по регламентиране на социалните услуги”*, посочва Сачева. Напомня, че 5600 са хората, настанени в различни социални услуги за възрастни, но в същото време страдащите от Алцхаймер у нас са около 70 000 души. Листата на чакащите за настаняване в дом е огромна и точно в тази ниша са наместват подобен тип хора, които злоупотребяват с уязвимостта на възрастните ни близки, коментира бившият социален министър Сачева.

В изданието събеседник е юрисът Христо Христов, преподавател по европейско право, който изтъква, че случващото се в „къщите на ужасите” е процес, който не е започнал вчера. Според него има системна слабост в институциите, които контролират местата за настаняване на възрастни хора. Отбелязва, че немалко домове функционират извън всякакви хуманни стандарти. *„Но там има общини, областна управа, различни структури на Министерство на труда и социалната политика и на Министерство на здравеопазването, можело е да реагират при тези нарушения на българското законодателство. Има някаква системна слабост в институциите, които контролират местата за настаняване на възрастни хора”*, твърди Христо Христов. Ако има данни за престъпление в домове, където възрастните живеят при шокиращи условия, може да се пристъпи към повдигане на обвинение, да се влезе там със съдействието на органите на реда, посочва юристът.

На 11 юни 2025 г. в централната емисия новини на БТВ темата за новите разкрития в „домовете за ужаси” отново е водеща, като акцентът е върху схемата „Гледане до живот срещу прехвърляне на имот”. Проверка на репортери на БТВ установява, че три сайта, които са на един и същи дом във Варна, функциониращ сега под името „Сотира”, а преди време – като „Свети Георги”, предлагат възможност за настаняване на възрастни хора до живот и грижа срещу прехвърляне или дарение на имот. Сайтът на дома за възрастни „Сотира” е блокиран в момента, но търсене през архивно приложение показва, че предложението за настаняване и гледане до живот чрез прехвърляне на имот е възможно още от април 2021 година. Виждат се и препратки към други домове за възрастни в различни градове, а публикуваните телефони на тези сайтове са едни и същи. Рекламни снимки показват щастливи хора, живеещи в домовете. Данните за контакт и снимките са същите като тези за дома в „Сотира”, показва журналистическото разследване. И в трите сайта се рекламират и други домове за възрастни хора – в София, Пловдив, Бургас и Велико Търново. Всички предлагат „услугата” – дарение на имот срещу грижа. Подобно предложение получава и Димитрина Методиева, която разказва пред БТВ, че след инсулт майка ѝ е настанена в един от домовете във Варна – „Св. Георги”. *„Той беше първият, в който се съгласиха да приемат майка ми в състоянието, в което беше. Аз прочетох договора, но нямаше никакъв шанс, колкото и шокирана и стресирана да съм, да се вържа на подобна опция”*, заявява Димитрина Методиева, дъщеря на починала жена в дом за възрастни хора. Димитрина настанява майка си в дома във Варна през 2021 г., но когато ѝ звъни по телефона, не може да се свърже с нея. В един момент от дома се свързват с Димитрина, казват ѝ, че майка ѝ е починала, и молят жената да се обади на погребална агенция. В новините се напомня, че през 2022 г. домът „Св. Георги” получава предписание за закриване след пожар, при който загиват четирима от настанените там. Домът „Св. Георги” се намирал на мястото на днешния дом „Сотира”. От Министерството на правосъдието са били там на проверка, установили са абсолютно същите неща, които и ние през 2022 г., казва Ивелина Велкова, психолог от Дирекция „Национален превантивен механизъм” към омбудсмана. *„Първата ни препоръка бе този дом веднага да бъде закрит, потребителите да бъдат изведени и да им бъде предоставена подходяща социална услуга. Нещо, което, както разбирате, 3 години по-късно не се е случило”*, обяснява Бойчо Арнаудов, директор на Дирекция „Национален превантивен механизъм” към омбудсмана. В новините са включени и разкази на изведени възрастни хора от нелегалните домове.

На 11 юни 2025 г. в предаването „Лице в лице след Новините” се излъчва интервю с Виктория Тахова - директор на Агенцията за качество на социалните услуги към социалното министерство (АКСУ), за безобразията в дома в с. Ягода. По нейни думи домът не е бил нито хоспис, нито социална услуга, тъй като хората били оставени на произвола на съдбата. „Когато влязохме предишния път в този дом, той отново не отговаряше на изискванията, но условията не бяха чак такива. Собственикът не изпълни задължителните предписания. Втория път, в който влязохме, заварихме „къща на ужасите”, посочва Тахова. Тя допълва, че когато доставчикът е решил да върне лиценза си, за нейните колеги това бил ясен сигнал, че нещо се случва. Директорът на АКСУ уточнява, че на сайта на агенцията са качени всички лицензирани доставчици за социални услуги, които те проверяват ежегодно. Частните домове са лицензирани на сайта на АКСУ, а държавните са на сайта на „Социално подпомагане”, пояснява тя. По нейни думи лицензираните доставчици на социални услуги не могат да спират хората да посещават близките си. Виктория Тахова отбелязва, че дементно болни хора не трябва да бъдат настанявани заедно с други лица, не бива да има смесване на целеви групи.

На 12 юни 2025 г. в предаването „Тази сутрин” се излъчва интервю с бившия социален министър Георги Гъков, който коментира защо се стигна до безобразията в „стаите за гости” в Ягода, където възрастни хора са оставени в безпомощно състояние, без адекватни

медицински грижи и условия. По негови думи „домовете на ужасите” са позор за България и този проблем е от дълго време.

На 12 юни 2025 г. в предаването „Лице в лице” разкритията за нелегалните хосписи се коментират от Левена Лазарова - изпълнителен директор на фондация „Будителките”, както и от Лидия Шулева, бивш вицепремиер и министър на социалната политика. Според Левена Лазарова отговорност носят и лицата, които са знаели за ситуацията в, но са си мълчали. Вероятно нещата са се случвали и с мълчаливото съгласие на местните власти. Отговорност би трябвало да носят и хората, които са дали родителите и близките си в нелегални домове, отбелязва Лазарова. Според бившия вицепремиер и министър на социалната политика Лидия Шулева прави впечатление, че във въпросния дом в Ягода са правени проверки, налагани са административни глоби, но за това какво точно се случва в него, институциите са били в пълно неведение, явно някой си е затварял очите, поне докато собственикът му не решава да се пререгистрира като „стаи под наем”. Крайно време е да се вземат институциите в ръце и да си вършат работата, един такъв дом отдавна трябваше да е затворен, категорична е Лидия Шулева.

На 12 юни 2025 г. в централната емисия новини на БТВ темата за домовете вече не е водеща, 19 минути след началото на информационната емисия се излъчва репортаж за случващото се с възрастните хора, изведени от т.нар. „къщи на ужаса” в с. Ягода. Съобщава се, че всички, които не са потърсени от близките си, вече са настанени в общински социални домове, а осем от възрастните хора от незаконния хоспис остават в болница.

На 15 юни 2025 г. в предаването „Защо, господин министър” гостува министърът на правосъдието Георги Георгиев, а темата на разговора са разкритията за старчески домове в страната, в които възрастни хора са заключвани, упоявани и малтретирани. В България се шири чувство на безнаказаност, ще го прекратим с наказателна репресия, обявява министърът на правосъдието. *„Видяхме уродливото лице на печалбарството на гърба на старите хора“*. *„Заради липсващата, слаба държава през последните години всякакви тарикати са си помислили, че могат да заобиколят законодателството, като „стаи под наем”, които уж не са домове за стари хора”*, коментира в предаването Георгиев.

На 17 юни 2025 г. в предаването „Тази сутрин” се излъчва интервю с началника на кабинета на омбудсмана Катя Христова-Вълчева, която коментира нелицеприятната истина за отношението към възрастните хора в незаконните домове. *„В България няма институция, която да затвори нелегитимен, незаконно функциониращ социален дом, предоставящ услуги на болни и възрастни хора. Агенцията за качество на социалните услуги, която проверява относно спазването на стандартите за социални услуги, няма правомощия да затвори подобен дом”*, посочва Катя Христова-Вълчева. *„Тези картини, описани от колегите за домовете за възрастни, са наблюдавани от наши експерти отдавна. Проблемът е констатиран още 2022 г. през призмата на един трагичен случай във варненски дом, който продължава и 3 години по-късно да предоставя същата незаконна социална услуга, изтъква тя. Това, което липсва в законодателството ни, е Агенцията за качество на социалните услуги да налага принудителни мерки за затваряне, преустановяване на дейността им. Институциите е можело да реагират и по-рано, след като се е знаело, че на хората е отказан достъп до външния свят, че не им се дава да общуват с близките си, което е пример за нарушаване на основни човешки права. „Това, което не достига, е контролният механизъм. Хората не знаят какви са правата на техните близки, настанявани в подобен тип заведения”*, изтъква началникът на кабинета на омбудсмана. Тя препоръчва изработване на общ контролен механизъм от институциите със съвместни усилия на експерти от Министерство на труда и социалната политика, Министерство на здравеопазването и Министерство на правосъдието, който ще доведе до трайно решаване на проблема с незаконните домове. Катя Христова-Вълчева настоява за бързо приемане на изменение в Наказателния кодекс, за да се

криминализира едно такова деяние като предоставяне на „стаи под наем“ под форма на социални услуги. Тя препоръчва и близките на възрастните хора да внимават, защото дори и в стаи под наем, както са предоставяни тези домове, никой няма право да ограничава срещите на потребителите с техните роднини, нито да ги държи под ключ.

На 18 юни 2025 г. в предаването „Тази сутрин“ се съобщава, че съдът в Стара Загора ще гледа мерките за неотклонение на шестимата задържани за нечовешките условия в нелегалния старчески дом в село Ягода.

На 18 юни в централната информационна емисия новини на БТВ, 10 минути след началото ѝ, се съобщава за решението на Окръжния съд в Стара Загора, който заседава във връзка със случая „Ягода“, да потвърди мярката за неотклонение „задържане под стража“ спрямо 62-годишния Валентин Желев, сочен за собственик на двата нелегални дома за възрастни хора в село Ягода.

На 19 юни 2025 г. в предаването „Лице в лице“ в БТВ по темата за незаконните хосписи говори психологът Теодора Ангелова. Каква психика имат хората, които изтезават възрастните в тези домове, садизъм ли е това, пита тя.

На 19 юни 2025 г. в централните новини на БТВ се съобщава, че трима от „Ягода“ вече са извън ареста срещу парична гаранция. Напомня се, че общо шестима са обвинени след като настанените в нелегалния хоспис са изведени дехидратирани и недохранени. Срещу гаранция от по 3 000 лева са освободени синовете на собственика - Мариян Желев и Димитър Димитров. Баща им - Валентин Желев, остава в ареста. Двамата отказват да говорят пред екипа на БТВ. Отказва да говори с репортери и хигиенистката от дома в Ягода, също пусната срещу парична гаранция. В новините се съобщава и за идеята роднини да имат достъп до здравните досиета на свои тежко болни близки с цел по-добър контрол на случващото се в домовете за възрастни и дали там им се оказва адекватна медицинска грижа, като това е предложение на Здравната каса. Цитиран е и Борислав Гуцанов, министър на труда и социалната политика, според когото нормално е близките да имат достъп до информация за състоянието на по-възрастните им роднини. Пред камерата на БТВ д-р Мирослава Методиева - общопрактикуващ лекар, коментира, че нейни пациенти я търсят за информация относно техните близки, но няма достъп до тези досиета, а и по принцип здравните досиета в хосписите са непълни. Министър Гуцанов отбелязва, че незаконни домове като в с. Ягода не подлежат на проверка от социалното министерство, поради което сега съответните действия се извършват съвместно с МВР и прокуратурата. Реконструират се 81 домове за възрастни хора в страната за 331 млн. лв. по Плана за възстановяване и устойчивост, съобщава Гуцанов.

НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ

В програма НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ темата за проверките, разкрили ужасяващото положение на десетки възрастни хора в незаконни обекти, станали известни като „домове на ужасите“ е отразена от 7 юни до 20 юни 2025 г. включително с десетки материали, репортажи, преки включвания на живо, журналистически разследвания и интервюта в централната информационна емисия „Новините на НОВА“, както и в предаванията „Здравей, България“, „Събуди се“, „Пресечна точка“, „Интервюто в Новините на НОВА“ и „На фокус с Лора Крумова“.

На 7 юни 2025 г. предаването „Събуди се“ е прекъснато в 08:35 часа с пряко включване на живо от брифинга в Областната дирекция на МВР на правосъдния министър

Георги Георгиев, в който той информира медиите за резултатите от извършената проверка в село Ягода. По време на извънредната пресконференция министър Георгиев обявява, че проверяващите открили възрастни хора, в това число с психически заболявания и в тежко състояние, държани вързани, без спално бельо и заключени в два обекта в старозагорското село Ягода. Проверката е осъществена съвместно от полицията и прокуратурата. На брифинга той показва и снимки на ужасяващите условия, при които са открити да пребивават възрастните хора в обекти, които се водят „стаи под наем”, и в които потребителите са настанени срещу такса от 990 на месец.

На 7 юни 2025 г. водещата тема в централната емисия Новините на НОВА са разкритията в нелегалния хоспис в с. Ягода, като репортери на НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ се включват на живо от мястото на събитието. Съобщава се, че възрастни хора с психически заболявания и в тежко състояние са държани вързани и заключени в два обекта в село Ягода, а това е установено при проверка на полицията и прокуратурата. Излъчват се и кадри от брифинга на правосъдния министър Георги Георгиев, който показва снимки на ужасяващите условия. „Арестувани са петима, извършени са огледи и претърсвания, иззета е документация”, отбелязва правосъдният министър. Изпълнителният директор на ИА „Медицински надзор” Иванка Динева съобщава за състоянието на откритите в дома хора (в локви кръв, както и вързани, със сериозни заболявания). *„Открити са множество медикаменти, като в повечето от тях активната съставка е фентанил”*, подчертава Динева.

В новините се отбелязва, че акцията в Ягода е част от борбата с имотната мафия и до разкритията се стигна след разследване на журналистката Вероника Димитрова по НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ. Репортери на медията говорят и с хора, които идват да приберат близките си от незаконния хоспис. Жена споделя, че не я допусkali вътре в дома, за да види при какви условия са настанени възрастните.

На 8 юни 2025 г. в предаването „Събуди се” в пряко включване на живо от гр. Стара Загора районният прокурор Тая Димитрова съобщава, че шести човек е задържан за 24 часа във връзка с нелицензираните старчески домове в с. Ягода. Мъжът е на 62 години, предстои да му бъде повдигнато обвинение, че като съдържател на бившия дом за стари хора, съществувал до пролетта на 2025 г., се е отказал от лиценза си и е прехвърлил собствеността на обектите на търговско дружество, като в тях започнали да се отдават стаи под наем. Реално обаче са извършвани социални услуги спрямо възрастни хора, твърди районният прокурор. Тезата на обвинението е, че този тип оформяне на документите е с цел да бъдат избегнати санкции по Закона за социалните услуги, предвидени в случаите, когато липсва предоставяне на качествена грижа на възрастни хора. Предявени са обвинения на 6 души – трима мъже и три жени. Жените са обгрижвали възрастните хора в дома. Те нямали квалификацията да определят начина на лечение и приема на лекарства, но реално упражнявали тази дейност. Обвиненията са за заключване на хората, за причиняване на средни телесни повреди, за неосигуряване на адекватна грижа, както и за това, че не е оказано съдействие на контролните органи.

В предаването „Събуди се” се излъчва и интервю на живо с правосъдния министър Георги Георгиев, който съобщава, че 11 души от домовете в Ягода са в болница, както и че проверяващите се сблъскали с тотална липса на човечност и необяснимо садистично отношение към възрастни хора в беззащитно състояние. Министърът на правосъдието Георги Георгиев заявява в „Събуди се”, че законът ще бъде приложен с цялата си строгост. Той изтъква, че стопанисващите домовете се опитали да заблудят властите по време на две осуетени проверки през последните седмици. *„Сериозните проверки са започнали в края на декември, а след това и през януари, дадени са и предписания. Тъй като не са могли да ги изпълнят, през април т.г. са се отказали от лиценза си”*. При последвалите нови проверки, стопанисващите вече твърдели, че обектите са стаи под наем и не подлежат на проверка от

социалните и здравните служби, макар и реално там са извършвани социални услуги. По думите на министър Георгиев разкриването на скандалните нарушения в обектите в Ягода е част от разпоредената от премиера на Република България акция за проверка на хосписи и домове за стари хора в страната, направени са вече над 100 подобни проверки. Извършват се и проверки за разпоредителни сделки, извършвани от настанени в тези домове възрастни хора.

В предаването е осъществено и пряко включване от с. Ягода като репортер на НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ съобщава, че „къщата на ужасите” вече е затворена, както и че е задържан и собственикът на този обект – 62-годишен мъж, който измислил схемата стаи под наем, за да избегне проверките на социалните служители. Задържани са и лица без медицинско образование, които са упоявали възрастните хора.

Излъчено е и интервю с изпълнителния директор на Агенцията за качеството на социалните услуги Виктория Тахова. Тя споделя, че в 30-годишната си практика не е срещала нещо толкова страшно и описва ситуацията в домовете в Ягода като „къщи на ужасите”. Разказва за състоянието на обитателите. Пояснява, че при предишни проверки в домовете не са били установени такива тежки условия и хора в подобно състояние. Ситуацията се е променила в началото на тази година, при четири проверки са установени слаба документация, липса на специализирана среда, лоши хигиенни условия и смесване на целеви групи. В резултат на тези констатации са издадени задължителни предписания и акт в голям размер, който е погасен. На собствениците е предоставена възможност да се адаптират към Наредбата за качеството на социалните услуги. Това обаче не се е случило и те поискали лицензът им да бъде прекратен, допълва Тахова.

На 8 юни 2025 г. в централната емисия новини на НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ темата за разкритията в с. Ягода отново е водеща тема, осъществява се пряко включване от Казанлък, като репортер на медията е пред Районния съд в Казанлък. Съобщава, че продължават разкритията около схемата с къщите под наем. Задържан е и 62-годишен мъж, който след предписания от контролните органи прехвърля собствеността на обектите на свои роднини и в тях започва дейност под формата на стаи под наем. Таня Димитрова, районен прокурор на Стара Загора отбелязва, че де факто в домовете са извършавани социални услуги. Задържани са и 3 жени от персонала, лекували възрастните хора, без да имат квалификацията за това. Цитирана е и Наталия Киселова - председател на парламента, която изтъква, че държавата трябва да поеме сериозен ангажимент по казуса с домовете за възрастни. В новините е цитирана и Илияна Йотова, вицепрезидент на Република България, която отправя критика към институциите. Вицепрезидентът изразява подозрения, че случаите на насилие над възрастни хора не се изчерпват с разкритията в с. Ягода и определя случая като „тежка диагноза” за цялото общество. Илияна Йотова пита и защо институциите са допуснали подобни трагедии да се случат и настоява държавата „да влезе в тази система”. Къде е българската държава, къде са българските институции, как е възможно това да бъде допуснато, заявява Илияна Йотова. Правосъдният министър Георги Георгиев напомня, че проверката е разпоредена като част от мащабна междуведомствена акция за борба с имотната мафия, след като управата на домовете на два пъти отказала достъп на инспектори. Цитира се и част от интервюто му в ефира на „Събуди се”. В новините е включена и част от интервюто на Виктория Тахова, изпълнителен директор на Агенцията за качеството на социалните услуги. От социалното министерство уточняват, че за по-малко от 24 часа всички 75 мъже и жени от обектите в Ягода са изведени и настанени в подходящи социални услуги.

На 9 юни 2025 г. в предаването „Здравей, България” се напомня, че шестима души от персонала на дома в Ягода са задържани за разкритията в „дома на ужасите”. Изтъква се, че до акцията на контролните органи се е стигнало след разследване на журналистката от НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ Вероника Димитрова за имотната мафия в домове за възрастни, в което се посочва, че има съмнения, че е злоупотребявано с безпомощни хора и са отнемани имотите

им. В рамките на тази голяма проверка на хосписи се стига и до проверка в дома в Ягода, за който шокиращо за всички няма подадени сигнали нито от хора наоколо, нито от близки на настанените там лица, се отбелязва в предаването. Припомнят се и коментари по случая от Таня Димитрова – районен прокурор на Стара Загора, както и думите на министъра на правосъдието Георги Георгиев, че на жена от дома ще се наложи ампутация на пръсти и на част от ходилото. В анкета в предаването водещите питат зрителите дали биха настанили свой близък в дом за възрастни хора, като с категорично „не” отговарят 51.47 на сто от тях. 18.37 на сто от включилите се в анкетата казват, че биха се съгласили да настанят в дом свой близък, но след проверка дали домът е легален и какви са условията в него.

В предаването е включен репортаж на живо за „къщите на ужаса” в село Ягода, а темата му е какви мерки взеха институциите и какво е състоянието на изведените хора.

Излъчено е и интервю с Иван Кръстев, заместник-министър на труда и социалната политика, който коментира както разкритията в Ягода, така и резултатите от нова проверка в дом за възрастни хора в с. Говедарци. По негови думи в Говедарци проверяващите разкриват същата схема, домът отново функционира като „стаи под наем”, но в него е „малко по-добро” отношението към възрастните, макар и битовите условия да са били покъртителни. „Лицата, които са оперирали обекта в Говедарци, са различни от тези в село Ягода, но преди няколко месеца собствеността е била на същите хора, които са собственици на обектите в Ягода. Или са го продали, или са го отдали под наем – води се разследване”, обяснява Иван Кръстев.

Репортер на НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ се включва на живо пред общински дом за възрастни хора в гр. Стара Загора, в който са настанени част от изведените от незаконния хоспис в с. Ягода. Отбелязва се, че настанените тук са доведени в тежко състояние – недохранени, мръсни, необгрижени. „Доволна съм и от храната, тук е добре”, споделя жена. Съобщава се, че изведените от незаконния хоспис още не мога да повярват, че са на свобода и че вече могат да излизат навън.

На 9 юни 2025 г. в централната емисия новини на НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ отново водеща тема са разкритията в „къщите на ужасите”. Правят се преки включвания от с. Ягода, както и от Говедарци, където също е разкрит незаконен дом. Изведените от дома в Ягода споделят, че вече могат да се разхождат спокойно, да общуват спокойно с близките си и да се къпят, когато имат желание. Екип на НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ разговаря и с един от основните свидетели за случвалото се в незаконния хоспис в Ягода - 69-годишната Виолета Павлова, която емоционално говори за преживяното в дома. Виолета пристига с медицински документи и епикриза, според която редовно трябва да се следи кръвното ѝ налягане. Заради липса на адекватни лекарски грижи в дома получава инсулт. Това бе наистина дом на ужасите, не ме пускаха в тоалетна, когато исках, възмущава се жената. Тя казва, че дъщеря ѝ се е подвела по реклама, която собственикът на дома качил в интернет, че било хотел с личен лекар, медицинска сестра, самостоятелна стая с четири пъти на ден храна, но се оказва, че нищо от това не е вярно. „Помолих да ми измерват кръвното, защото аз съм стигала до 250 мм живачен стълб. Беше ми отказано и на 28 май получих инсулт, сякаш да си умра”, споделя Виолета. Жената разказва, че е била заточена от същото лице в първо бунгало, където бях заплашвана, обиждана, получавала и удари по главата и по гърба. Виолета Павлова споделя, че е свидетел и на нечовешко отношение към жена в нейната стая, която впоследствие почива. „Бяха връзвани ръцете на баба Ганка, преди да почине, с нещо като вратовръзки. Понеже ѝ отичаше ръката, накрая престанаха да я връзват, а тя не буйстваше”. Нарочно ми бе причинен инсултът, категорична е тя. В новините се разказва и за още един обитател на дома в Ягода - 82-годишната Сийка от Бургаско. Жената е с видими травми и наранявания по главата, а от Ягода я прибира нейният син Христо. „Как да коментирам? Мошеници! Няма кой да ги контролира”, заявява пред камерата на НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ той. Друг възрастен мъж споделя, че много се радва, че се маха от дома в Ягода, защото „шамари биеха на хората там”. И други възрастни хора разказват, че са били бити, а побоите били нанасяни най-често

от две жени, които по информация на медията са работели и като санитарки в Спешна помощ в Стара Загора. „Най-тежко беше да видим, че хората бяха гладни, изнемощели, много слаби”, коментира в новините заместник-кметът на Стара Загора Павлина Делчева. Тя допълва, че немалка част от хората страдат от недोхранване, което показват и медицинските прегледи. Напомня се, че към момента в ареста са шестима души, както и че бащата имал лиценз за дома, но го върнал и продължил дейността си извън закона. През пролетта на т.г. задържаните осъществяват схема за прехвърляне на дялове на различни фирми, а двата имота вече приемат възрастни хора като стаи за гости. Таня Димитрова - районен прокурор на Стара Загора, посочва, че според повдигнатите обвинения към задържаните лица като наказателен отговорност се предвижда от 3 до 12 години лишаване от свобода. В новините е цитиран и заместник-министърът на труда и социалната политика Иван Кръстев, който отбелязва, че условията в незаконния дом в Говедарци са били покъртителни. Зам.-министърът на труда и социалната политика Кръстев пояснява, че потребителите са изведени от обекта в Говедарци след подаден сигнал до тел. 112. По случая има образувано досъдебно производство под надзора на Районната прокуратура в Самоков, а домът е запечатан. „Отношението е било малко по-добре от това, което виждаме в Ягода. Условията обаче са покъртителни. Всички са изведени, в добро здравословно състояние са”, обяснява Иван Кръстев. Домът не е имал лиценз и обектът е действал като туристически обект, хората били там под наем. В новините се излъчват и кадри от брифинга на социалния министър Борислав Гуцанов за незаконния дом в Говедарци. „*Тези проверки ще продължат, работим с министър Георгиев повече от месец*”, посочва министър Гуцанов. „*Ще бъдем безкомпромисни*”, лицата, виновни за безобразията в т.нар. „къщи на ужасите”, трябва да изпитат цялата сила на закона. „*Ходила съм там няколко пъти във фойето, но не виждах нищо нередно*”, казва кметът на с. Говедарци Лорита Христова. Според нея собствеността на сградата в Говедарци е на една и съща фирма от 20 години. „Сред настанените в болницата ни има четири човека с психични проблеми, трима души с прекаран мозъчен инсулт и един пациент, който е опериран през март, но все още не му бяха махнати конциите. Приехме и една пациентка в по-тежко състояние – рентгеновата снимка показва счупване на бедрената кост, като не е ясно откога е травмата”, коментира д-р Красимира Ковачка, управител на МБАЛ - Самоков. В новините е цитиран и кметът на община Самоков Ангел Джоргов, който потвърждава, че от обекта в Говедарци са изведени 23 души, акцията е продължила до 03:00 часа през нощта. До нея се стигнало след сигнал на телефон 112, подаден от роднина на възрастен човек. По негови думи обектът няма документи за къща за гости, нито за пансион. В новините се съобщава, че в момента държавата реконструира 81 дома за възрастни за 331 милиона средства по Плана за възстановяване и устойчивост, като ще има и още 275 социални услуги за над 370 милиона. Средствата са предоставени на общините, а кметовете трябва да следят ремонтите, отбелязва министър Гуцанов. В новините се подчертава, че проверките на незаконните хосписи започнаха след репортаж – разследване на журналистката от НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ Вероника Димитрова за вероятни имотни измами в домове за възрастни хора.

На 9 юни 2025 г. в „Интервюто в Новините на NOVA” се излъчва разговор с районния прокурор на Стара Загора Таня Димитрова във връзка с повдигнати обвинения към задържаните лица за безобразията в незаконния хоспис в с. Ягода. Напомня се, че те са обвинени в противозаконно лишаване от свобода, причиняване на средни телесни повреди, застрашаване на живота на хора, отнемане на документи с цел облага, както и отказ да бъдат допуснати контролни органи на проверка. Шестимата задържани не се признават за виновни.

На 10 юни 2025 г. в предаването „Здравей, България” се излъчват свидетелски разкази на възрастни хора, станали жертва на брутално насилие и нехуманно, античовешко отношение по време на престоя си в нелегалните домове в Ягода и Говедарци.

В рамките на предаването се излъчва на живо и извънреден брифинг от Варна, по време на който министърът на труда и социалната политика Борислав Гуцанов съобщава за

акция по извеждането на 130 души от незаконни домове за възрастни край морската ни столица. Министърът на правосъдието Георги Георгиев, социалният министър Борислав Гуцанов и Иванка Динева - директор на Изпълнителната агенция за медицински надзор, съобщават, че на територията на община Варна са открити три незаконни обекта за настаняване на възрастни. Представят подробности за състоянието на изведените лица и условията за живот, които са имали. „Първият проверен обект бе в трагично положение - не знам дали трябва да говорим за стаи за извращения, уродливи явления - това не е нормално, не може в 21-и век да има подобни сцени и действия, това минава извън рамките на нормалното”, изтъква министър Гуцанов. Установените нарушения са в обекти в местностите Сотира, Ален мак и Свети Никола, като 14 лица са настанени в здравни заведения.

В „Здравей, България” е излъчен и разказът от първо лице за нечовешките условия на живот и побоите в „дома на ужасите” на 69-годишната Виолета Павлова, един от основните свидетели за нехуманното отношение и за униженията, на които са подложени възрастните хора в незаконния хоспис. Друг свидетел на побоите в дома в Ягода – Ламбо, разказва пред репортер на НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ, че е виждал да бият и да обиждат възрастните хора в дома. Самият той бил с отнет от персонала телефон. При идването на проверяващите в Ягода жена от персонала го накарала да скрие лекарствата, за да не ги открият.

Интервю с Иванка Динева, директор на Изпълнителна агенция „Медицински надзор” представя подробности за извършената проверка на домове за възрастни във Варна.

На 10 юни 2025 г. в предаването „Пресечна точка” темата за незаконните хосписи е сред водещите, тя се коментира в студиото от Доника Ризова - ПР експерт, Данко Калапиш - училищен директор, както и от доц. Калин Калинов, ПР експерт. Участници в предаването отбелязват, че очевидно има ниша за този незаконен бизнес, тъй като сме застаряващо общество, местата в държавните домове за възрастни са крайно ограничени, а цените за настаняване в частни домове с прилични условия са твърде високи и дори непосилни за голяма част от хората. Отправят се и въпроси къде е ролята на църквата, на фондациите и на неправителствения сектор в случая, защо не се търси и от тях подкрепа. Участници в предаването изразяват учудването си и защо кметовете на населените места с подобни нелегални хосписи не са алармирали за страшните неща, които се случват в тези незаконни обекти, пита се също и къде е ролята на обществеността, защо съседите не са подавали своевременно сигнали до институциите.

На 10 юни 2025 г. темата за новите разкрития в незаконни домове за възрастни в община Варна е водеща в централните новини на НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ. Изтъква се, че географията с кошмара на „домовете на ужасите” се разширява, след като вече са открити такива и във Варна, където са намерени хора в безпомощно състояние, с обръснати глави и в стаи с решетки. Репортер на НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ се включва в емисията на живо пред един от затворените обектите във Варна, край който има засилено полицейско присъствие. Излъчва се откъс от извънредния брифинг на министъра на труда и социалната политика Борислав Гуцанов, който заявява, че не е нормално и не може в 21-и век да сме свидетели на подобни срамни сцени. По думите на ст. комисар Андрей Ангелов, директор на Областна дирекция на МВР във Варна, фирмите, стопанисващи тези домове, през няколко месеца се сменят, а като собственици фигурират неимотни лица, водещи скитнически начина на живот, поради което глобите не ги плашат. Цитирана е и Иванка Динева, директор на Изпълнителна агенция „Медицински надзор”, която съобщава за открити при проверката упойващи и психотропни лекарствени средства. В новините се съобщава, че съдът е оставил в ареста в шестимата обвинени за ужаса в дома в с. Ягода, като едно от основните обвинения е в нанасяне на средни телесни повреди на възрастни хора. В ефира на НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ Валентин Желев - автор на схемата за преобразуване на дома в Ягода в къща за гости, заявява, че не приема обвиненията, като изтъква, че на хора с деменция не им се вземат показанията

в съда. Таня Димитрова – районен прокурор на Стара Загора, посочва, че експертиза ще докаже какви вещества има в кръвта на изследваните лица, изведени от незаконните хосписи, какви медикаменти са им давани и какво въздействие са им оказали. По нейни думи задържаните могат да получат наказание до 12 години лишаване от свобода. В новините е цитирано и изказване на вицепрезидента Илияна Йотова, която настоява институциите да кажат кой е шапката на тази организация, кои са веригите, по които са се свързвали тези домове, както и как е допуснато толкова много скъпоструващи лекарства, които се издават със специални разрешения, да се складират в тези домове. В новините се напомня, че от институцията на омбудсмана още преди 3 години са поискали в Наказателния кодекс да се запише, че нелегалното предоставяне на социални услуги е престъпление, а инициативата за промяната е на тогавашния омбудсман Диана Ковачева. Отбелязва се, че единият от домовете във Варна, проверен от контролните органи, е същият този нелегален хоспис „Свети Георги”, в който преди 3 години при пожар загинаха 4 души. Предлагат се и законодателни промени, с които Агенцията за качеството на социалните услуги да може да закрива хосписи с отнет, изтекъл или липсващ лиценз, както и да се вмени задължение на кметовете на общини, заедно с МВР, на всеки 6 месеца да проверяват дали домовете без лиценз не функционират отново след установяване на нарушения. „Влизайки вътре, в дома „Св. Георги”, установяваме, че обектът няма лиценз и реално погледнато работи нелегално. Предишния ден там бяха изгорели 4-ма пациенти при пожар. Започнахме сериозна проверка и установихме, че от 1 януари 2022 до 7 май 2022 г. са починали 20 пациенти. Т.е. ¼ от хората, настанени вътре, вече бяха починали”, заявява Ивелина Велкова, главен експерт при Омбудсмана на Република България. По нейни думи след този случай тогавашният омбудсман Диана Ковачева настояла нелегалното предоставяне на социални услуги на възрастни и болни хора да стане престъпление, но законодателните промени не са приети и до днес. „Поискахме да се даде правомощие на Агенцията за качеството на социалните услуги да може да закрива подобен тип институции. Тя може само да отнеме лиценза, но няма реалната възможност да влезе, да го закрие с органите на МВР и да се знае, че там не може да влезе вече никой”, напомня Велкова. Освен мизерни условия и лоша хигиена, експертите, проверявали подобен тип заведения, установяват и други проблеми. „Никъде няма специализиран персонал, който може да полага адекватни грижи за хора с увреждания, за дементно болни”, обяснява Велкова.

В „Интервюто в Новините на НОВА” на 10 юни 2025 г. началникът на кабинета на омбудсмана Катя Христова – Вълчева подчертава, че предоставянето на социални услуги за възрастни хора, сред които и на хора с деменция и с психични заболявания, е в ползрението на омбудсмана поне от 2019 г., откакто Диана Ковачева е поела функциите, тъй като тогава са направени първите проверки след сигнали за ниско качество на услугите, които се предоставят на такива лица, както и за лоши хигиенни и битови условия, а също за ограничаване на контактите на настанените там лица с близките им. Тя напомня, че след като в един от домовете във Варна 4 човека са загинали при пожар през 2022 г., институцията на омбудсмана се е самосезирала, а извършена от тях проверка констатира, че в обекта е налице нелицензирано предоставяне на социални услуги.

На 11 юни 2025 г. в предаването „Здравей, България” се съобщава, че темата за незаконните хосписи влиза и в Народното събрание, където на заседание на Комисията по труда и социалната политика са поканени компетентни институции, които извършват проверки в тези обекти. Излъчва се и част от интервюто за НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ на началника на кабинета на омбудсмана Катя Христова - Вълчева, която напомня, че още преди 3 години тогавашният национален омбудсман е настояла с промени в Наказателния кодекс да се инкриминира предоставянето на социални услуги в обекти без лиценз. Напомня се, че сега няма механизъм, при който когато едно лице се откаже от лиценза си, проверяващите да могат да извършат проверки. Съобщава се и за проверките в три обекта във Варна, където в

стаи с решетки са пребивавали 130 души с различни диагнози, излъчват се и кадри от въпросната проверка от домовете, в които настанените са плащали месечно между 1000 и 1300 лева. Цитирано е изявление на социалния министър Борислав Гуцанов, че такива уродливи явления и ужасяващи сцени не са нещо нормално през 21 век. В емисията е включено и изявлението на правосъдния министър Георги Георгиев, че и в незаконните обекти във Варна схемата е същата - стаи под наем.

В „Здравей, България” се оповестяват и резултати от анкета, в която зрителите отговорят на въпроса дали собствениците на незаконните домове ще понесат отговорност за ужасяващите условия, в които живеят настанените там възрастни хора. Зрителите проявяват скептицизъм и над 75.17 на сто от тях отговарят на въпроса с „Не, няма да понесат отговорност”. В „Здравей България” е цитирана и Ивелина Велкова - главен експерт при омбудсмана на Република България, която разказва за направена от тях проверка преди три години в дома „Св. Георги” във Варна. В новините се съобщава и позицията на вицепрезидента Илияна Йотова. Съобщава се и че НЗОК ще извърши проверки дали чрез тези домове не е източван бюджетът на здравната каса. Водещата на „Здравей България” коментира в ефир разкритията от последните дни, като за нея има много несвършена работа от държавата през годините в тази сфера. „Защо не са разбрали, че този „дом на обречените” във Варна продължава да работи, защо контролните органи са оставили тези домове да действат толкова време? Институциите трябва да отговорят. Има ги и въпросите към близките - защо в такива условия са настанявали майките и бащите си”, пита в ефир водещата на предаването Мирослава Иванова.

В предаването „Здравей, България” се осъществява директно включване от Варна, а темата са разкритията в трите незаконни хосписа в морската ни столица. Репортер на НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ интервюира Снежана Апостолова, заместник-кмет на община Варна, която отбелязва, че в общинския Дом за стари хора вече са приети 4 човека от изведените от незаконните хосписи, но има възможност да настанят и още хора. Тя уточнява, че в общината не са получавали сигнали за нередности във варненските домове, в които са извършени най-новите проверки от контролните органи. По нейни думи, трите обекта във Варна са с неясен статут, те нямат регистрация и като туристически места. Един истински дом за стари хора трябва да има лиценз от Агенцията за качество на социалните услуги, добре е хората да се информират предварително дали даден обект има този лиценз, той гарантира за качество на услугата, пояснява Апостолова. Според нея трябва да има стриктен контрол, за да не съществуват вече такива места, станали известни като „къщи на ужасите”.

В предаването е включен и запис на телефонен разговор, свързан със сагата за „домовете на ужасите”, който разкрива точната схема, по която работят тези обекти и показва как собствениците им заобикалят закона. С Валентин Желев, сочен за организатор на схемата с т.нар. къщи под наем, разговаряла близка на жена, починала в дома в Ягода. Жената, чиято баба е починала в незаконния дом, твърди, че е разговаряла с Валентин Желев малко преди да бъде арестуван. Тя успяла да запише разговора, който предоставя на НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ. На въпрос бил ли е незаконен домът, Желев обяснява, че е върнал лиценза си на 10 април т.г. доброволно. *“На 10 април направих нови договори за стаи под наем и ме нагрябиха. Това е 5-та проверка, предните бяха по-леки... За да продължава домът да има лиценз, аз трябваше да взимам по 5 000 лева на хората заради някакви тъпи европейски изисквания. Трябваше да ти взимам едни 5 000 лева за баба ти, защото е при мен. Иначе не мога да съществувам”, казва Валентин Желев. По думите му именно заради това той направил „стаи под наем”. „И с тях им бръкнахме в г**а! Законът го разрешава и нищо няма да стане. Всичко ще отmine. Просто ще затворят дома. Нека да го затворят!”*, изтъква Желев. В разговора той отрича в дома в Ягода да е имало хора с вързани крака. В предаването се съобщава, че съдът в Казанлък оставя в ареста всичките шестима обвинени във връзка с т. нар. „дом на ужасите” в Ягода, но те са решени да обжалват мерките си. В „Здравей, България” е цитиран и доцент Георги Минков от УМБАЛ в Стара Загора, който заявява пред репортер на НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ, че деветима от възрастните, които са изведени от дома в

Ягода, са настанени в лечебното заведение. „Пациентите са хоспитализирани заради обостряне на техни хронични заболявания. Приети са с различна степен на дехидратация, анемичен синдром и различна степен на недохранване. Мога да кажа, че това са едни нещастни хора, при които не са били полагани необходимите грижи”, обяснява той. От Агенцията за социално подпомагане издирват близките им. „Има хора без документи, които още не са потърсени от роднини. Някои от близките им били в тежко положение, други са в чужбина. Но това, че не са потърсени, не означава, че потърпевшите ще останат необгрижвани”, заявява Петя Чакърва, директор на „Социално подпомагане” - Стара Загора. Седмица след като са изведени от „дома на ужасите”, изведени оттам хора споделят, че са по-добре. Пред репортер на НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ Стоян казва: „Разликата е коренна, тук поне никой не ме обижда”. Друг мъж се радва, че има осигурена храна и душ. Ламбо, който е изведен от дома в Ягода със счупена ръка, също харесва новите условия, при които е настанен. „Много е добре, къпя се почти всеки ден, никой не ми казва да не се къпя, и яденето е добро, а там всеки ден сандвичи, много рядко дават манджа”, обяснява Ламбо.

На 11 юни 2025 г. в „Здравей, България” тема е изненада ли са „къщите на ужасите”, като адвокати и експерти коментират реакцията на институциите. Участници в разговора са адвокатът по медицинско право Мария Шаркова, управителят на частен дом и председател на Националната асоциация на частните домове за възрастни д-р Вихрен Христов и социалният работник Надежда Денева. „В България от години не съществуват качествени социални услуги, които да бъдат подкрепа за близките на възрастни, болни хора, които се нуждаят от палиативни или медицински грижи. Когато няма подкрепа, това създава добра почва за избуяване на незаконни практики. Затова съм изумена от лицемерната реакция на всички институции, които от няколко дни така състрадателно говорят. Няма как да бъдат изненадани, защото когато не си създал подходящи условия и качествени услуги, трябва да знаеш, че това създава възможност за злоупотреби”, заявява адвокатът по медицинско право Мария Шаркова. „Като създател на първия частен дом в България преди много години, още през 1999 г., аз и съпругата ми си поставихме за цел да печелим общественото доверие, а това става с много усилия и работа и себеотрицание в тази деликатна сфера”, посочва управителят на частен дом и председател на Националната асоциация на частните домове за възрастни д-р Вихрен Христов. Сега виждаме какво стълпотворение от хосписи и домове за възрастни са се нароили, но очевидно немалка част от тях не могат да осигурят качествена услуга, отбелязва д-р Христов. Той заявява, че заедно с колегите му в сектора, които работят законно, коректно и съвестно, се разграничават от така наречените „къщи на ужасите”, които функционират без лиценз. Социалният работник Надежда Денева обяснява, че не трябва да се хвърлят обвинения към всички, работещи в частния сектор. Истината е, че местата в държавните домове са малко, има много чакащи за настаняване, напомня тя. Денева коментира и обектите, в които проверяващите разкриха нехуманно отношение към настанените възрастни хора. „За 28 години съм влизала къде ли не и да излизат институциите с твърденията, че сега откриват нещо, просто не е коректно”, категорична е Надежда Денева. Изразява и тревогата си, че след разкритията за нелегалните хосписи ще се стигне до създаване на нови домове, което не е решение на проблема, без те да бъдат обезпечени с кадри. В „Здравей, България” д-р Вихрен Христов напомня, че нивото на развитие на едно общество се измерва в отношението и грижата към възрастните хора, в тази връзка той предлага да се направи картографиране с местоположението на всички домове в България. По негови думи у нас има още много други нелегитимни домове, които развиват подобна дейност. Адвокатът по медицинско право Мария Шаркова напомня, че още през 2022 г. омбудсманът Диана Ковачева предложила изменения в Наказателния кодекс, които сега се коментират едва ли не като „откриване на топлата вода”.

На 11 юни 2025 г. в централната информационна емисия Новините на НОВА темата за разкритията в незаконните хосписи отново е водеща. В емисията се излъчва запис на телефонен разговор на сочения за организатор на „къщата на ужасите” Валентин Желев,

предоставен на медията от жена, чиято баба е починала в дома в с. Ягода. Във въпросния запис Желев заявява, че ако би искал да запази и занаят лиценза на дома си, то тогава той би трябвало да взема по 5 000 лева на месец на хората „заради някакви тъпи европейски изисквания”. В новините е цитиран и доц. Георги Минков от болницата в Стара Загора, който говори за състоянието на двама оперирани по спешност възрастни хора, изведени от дома в Ягода. Петя Чакърва директор „Социално подпомагане” Стара Загора, заявява пред репортер на НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ, че сред изведените от дома в Ягода потребители все още има и непотърсени от близките им, а причината е, че част от техните роднини живеят в чужбина или са в невъзможност да вземат близките си. Самите потребители, изведени от Ягода, споделят, че за тях е настъпила коренна промяна. В новините се акцентира и на реакциите в парламента, където се провежда извънредно заседание на Комисията по труда и социалната политика, на която са поканени на изслушване представители на компетентни институции, занимаващи се с проверки в местата за настаняване на възрастни хора в селата Ягода и Говедарци. Народният представител Деница Сачева от ГЕРБ-СДС посочва, че местата за настаняване са крайно недостатъчни и в Плана за възстановяване и устойчивост са заложили средства, които предвиждат ремонт на такива държавни институции. По нейни думи върху частните домове трябва да има по-строг контрол. Тя апелира подобни деяния да бъдат криминализирани и да има строги наказания. Сачева призовава всички, които искат да се погрижат за своите близки, да търсят социални услуги, които са с лиценз. *„Предлагаме да се избере омбудсман, който по Националния превантивен механизъм има право да прави проверки. От институцията на омбудсмана са дали предложения за криминализиране на нелегалната дейност за предоставяне на социални услуги. Тези законодателни предложения трябва да влязат в зала, за да могат да бъдат гласувани. Трябва да се сложи край на това, което видяхме от къщите на ужасите”*, посочва Стела Николова, депутат от ПП-ДБ. Виктория Тахова, изпълнителен директор на Агенция за качеството на социалните услуги, отбелязва, че в Ягода са правени редица проверки, след което доставчикът е върнал лиценза си. *„Ние се усъмнихме, но на два пъти не сме допускани и после със съдействието на полицията успяхме да влезем. Същото е и с Говедарци”*, посочва тя. *„За първи път държавата събра смелост да отвори „кутията на Пандора” за нещо, което не е тайна. Знаело се е и преди това, че има подобни случаи. Разбира се, чак в такава светлина не знам дали някой е очаквал”*, заявява социалният министър Борислав Гуцанов. Според него първата стъпка изисква политическа воля и промени в Наказателния кодекс. В новините се цитират и критики, отправени от депутати по време на заседанието на Социалната комисия в парламента. *„Бих определил настоящата ситуация като морална катастрофа, и няма да бъде в повече, ако кажа и институционална катастрофа”*, заявява депутатът Шендоан Халил от ДПС - Ново начало. Председателят на ПП „МЕЧ” Радостин Василев отбелязва, че не може да повярва, че на толкова места съществуват „домове на ужасите”, за които не знаят в социалното министерство, както и в Агенцията за качество на социалните услуги. Първият официален сигнал за дома в с. Ягода е получен още през ноември м.г., твърди кметът на Мъглиж. По думите му са уведомени всички институции, които успяват да влязат в дома 7 месеца по-късно. *„В момента се прехвърля проблемът от болната на здравата глава. Естествено, че са подавани сигнали”*, заявява д-р Душо Гавазов, кмет на Мъглиж.

На 11 юни 2025 г. в „Интервюто в Новините на НОВА” темата за започналите проверки в домове за възрастни се коментира от управителя на НЗОК - доц. д-р Петко Стефановски. На хората в нелегалните домове в селата Ягода и Говедарци някой е изписвал медикаменти, които са взимани от аптеки. Ако лекар си е позволил да извършва подобни действия, това е тотално нарушение на етиката, твърди доц. д-р Петко Стефановски. В „Интервюто в Новините на НОВА” той отбелязва, че Здравната каса работи в синхрон с Изпълнителна агенция „Медицински надзор”. По негови думи Здравната каса не може да проверява самите домове, а единствено изпълнителите на медицинска помощ, т.е. лицата, които са изписали медикаменти и които са ги отпуснали, като въпросната проверка е в ход.

Д-р Стефановски заявява, че ако се докаже нарушение, обхватът на проверките ще се разшири и ще обхване и други места, където има настанени възрастни.

На 12 юни 2025 г. в предаването „Здравей, България” темата за „къщите на ужасите” отново е водеща. Напомня се за станалия известен разговор на жена, проведен по телефона с Валентин Желев, сочен за автор на схемата с т.нар. „стаи под наем” в Ягода. Той обяснява, че на 10 април т.г. се отказал от лиценза си доброволно, за да заобиколи „тъпи европейски изисквания”, иначе услугата щяла да струва на потребителите 5 хиляди месечно. В предаването се съобщава и за заседанието на Комисията по труда и социалната политика в парламента, на която са поканени контролните органи, извършващи проверки в незаконните хосписи в страната. Изразяват се и мнения, че се налага да се криминализират социалните услуги, когато се извършват без лиценз, на тази позиция е и депутатът Деница Сачева от ГЕРБ-СДС. Цитира се и част от изказването на народния представител Стела Николова от ПП-ДБ, която настоява по-бързо да се избере национален омбудсман. Виктория Тахова от Изпълнителна агенция за контрол на качеството на социалните услуги разказва за направените 6 проверки в дома в Ягода, след които собственикът на обекта сам връща лиценза си. Цитиран е социалният министър Борислав Гуцанов, който посочва, че „за първи път се осмелихме да отворим кутията на Пандора”. Депутатът Радостин Василев от ПП „МЕЧ” изразява учудването си защо след като на толкова много места съществуват „домове на ужасите” от социалното министерство и от Агенцията за контрол на качеството на социалните услуги месеци наред не са реагирали. Душо Гавазов, кмет на община Мъглиж, напомня, че първият сигнал за нарушенията в Ягода е получен през ноември м.г., като още тогава, по негови думи, са уведомени всички институции, но проверяващите влизат в „дома на ужасите” едва 7 месеца по-късно.

На 12 юни в „Здравей, България” се представят и реални истории за ужаса, който са преживели настанени в нелегалния дом в с. Ягода потребители. Роднини на възрастни хора, изведени от хосписа, разказват пред екип на НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ за патилата на техните близки, над които е оказвано системно и насилие. 79-годишната Марийка Личева постъпва в Ягода през април 2024 г., тя е и една от първите, изведени от дома след разкритията за незаконната му дейност от нейни близки. Снаха ѝ Анета Георгиева споделя, че когато настанявали свекърва ѝ, не били допуснати до стаята, в която щяла да живее. „Казах на: „Вземете си довиждане и това е!”, обяснява Анета. Първоначално таксата в дома била по 800 лева, после - по 990 на месец. „Изпращах всеки месец сладки неща, които не са ѝ били давани. Тя нямаше и телефон с нея, не позволиха. Казах на Валентин Желев, но той обясни, че можем да се обаждаме само на стационарния телефон на рецепцията”, разказва Анета. Снахата разбрала за хосписа в Ягода от интернет. По нейни думи на 79-годишната Марийка са удряни шамари, държали я гладна. Давали им само по една филийка сутрин и вечер, твърди Анета. Пред репортер на НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ говори и Велиян Стоянов - внук на жена, починала в дома в Ягода само четири дни, след като е приета там. По думите на младия мъж тя била настанена там на 30 май от неговите родители. „Баба беше много здрава. Беше контактна и напълно самообслужваща се. Беше ни обещано, че там ще я хранят и ще я обгрижват “, заявява той. По думите му майка му намерила дома онлайн. Според него родителите му разбрали, че домът в Ягода всъщност са „стаи под наем” едва когато подписвали договора за настаняване. Персоналът в хосписа не позволил на майка му да види стаята, в която ще бъде настанена жена. Само дни след настаняването в дома на възрастната жена, семейството на Велиян Стоянов получава обаждане, че тяхната близка е починала, може би от инсулт, а от дома им препоръчват траурна агенция, с която работят. След разкритията за ужасите в дома в село Ягода, младият мъж е категоричен, че баба му е починала най-вероятно от силни успокоителни, които са ѝ давани там.

В „Здравей, България” се излъчва и разговор с Надежда Йорданова - съпредседател на парламентарната група на ПП-ДБ и бивш министър на правосъдието по темата с разкритията

в нелегалните хосписи. Според нея твърденията на прокурори, че с промени в Конституцията им е отнета възможността за надзор за законност, поради което те са с отнети права да действат в случаи като този с незаконния старчески дом в с. Ягода, е арогантно и невярно. „*Инкриминирането на определени общественноопасни деяния има превантивна функция. За да осъществи възпиране обаче, за да не се осъществяват тези престъпни деяния, прокуратурата трябва да разследва и да повдига обвинения*”. Тя изтъква, че Прокуратурата не може да иска да е скъпо платен дубльор на РЗИ, Агенцията за качество на социалните услуги или на омбудсмана. „*Защо държавното обвинение не е осъществило превантивна функция? Защо няма обвинителни актове за пожара във Варна през 2021 г., където загина човек, и за този в с. Рояк, където загинаха 9 души*”, пита Надежда Йорданова. Според нея с бездействието си Прокуратурата се проваля в основната си функция, а поредица от правителства не се справят със задачата да проверяват домовете за възрастни хора. „Проблемът с унижителните условия в домове за стари хора е системен - още през 2006 г. Европейският съд по правата на човека (ЕСПЧ) е осъдил България”, напомня в „Здравей, България” бившият министър на правосъдието Надежда Йорданова. Тя изтъква, че още от 2022 г. институцията на омбудсмана настоява да се криминализира дейността за нелегално предоставяне на социални услуги на възрастни хора. „*Този парламент трябва да приеме криминализиране на деянията и да избере нов омбудсман*”, настоява Надежда Йорданова. Тя припомня, че скоро 27% от българското население ще е на възраст над 65 години, а това означава, че „*трябват ни нови хосписи, палиативна грижа, финансиране на дългосрочна грижа, включително в домовете*”. Бившият правосъден министър Надежда Йорданова се обявява и за по-скорошно избиране на национален на омбудсман.

Бившият социален министър Лидия Шулева и бившият министър на здравеопазването д-р Стефан Константинов коментират дали след разкритията за „къщите на ужасите” ще има реална промяна в контрола и в условията в домовете за възрастни хора у нас. Лидия Шулева изтъква, че макар домът в Ягода е с отнет лиценз още през 2018 г., той продължава да работи. „Има проверки и наложена глоба за работа без лиценз, която е обжалвана. Регистрацията е сменена в общината, където обектът фигурира като дом за възрастни хора, но хосписът няма лиценз от държавата. На 10 април т.г. той се пререгистрира от дом за възрастни хора като „стаи за гости”. Но 7 години той продължава да работи като дом за възрастни хора без лиценз”, обяснява тя. По думите ѝ това показва, че липсва контрол от страна на отговорните органи, налагат се само глоби за административни нарушения. „*Слепи ли сме, че не виждаме, че в този дом се извършва нелицензирана дейност*”, изтъква бившият социален министър. Според нея за ситуацията в Ягода всички са били наясно, в това число и в общината. Бившият здравен министър д-р Стефан Константинов подчертава, че не трябва да се хвърля цялата вина за случилото се върху държавата. „*Хората, оставили в хосписа свои близки, не си ли задават въпрос срещу 800 лв. месечна такса какво може да очакват, какво медицинско обслужване очакват там*”, отбелязва той. Държавата трябва да осъществява контрол, но проблемът е, че имаме застаряващо население, над 24 на сто от населението у нас е над 65 години, коментира д-р Стефан Константинов. По негови думи на хората би трябвало да им светне червена лампичка, когато им казват, че трябва да подпишат договор за стаи под наем, както и че нямат право да внасят телефон в тези домове, това би трябвало да са сигнали за нещо нередно.

На 12 юни 2025 г. в централната емисия Новините на НОВА темата за „къщите на ужасите” вече не е водеща, в емисията са включени разкази на близки на възрастни хора, повярвали на реклами в интернет и настанили роднините си в дома в с. Ягода.

На 14 юни 2025 г. в предаването „Събуди се” се излъчва интервю с проф. Николай Габровски, началник на Клиниката по неврохирургия и заместник-директор на УМБАЛСМ „Н. И. Пирогов”. „*Зад скандалите с нелегални хосписи, станали известни като „домове на ужасите”, стои дълбок социален и медицински проблем, който ще се задълбочава*”.

Застаряващото население, масовата емиграция и катастрофалният недостиг на медицински кадри създават „пропаст”, в която попадат все повече възрастни и болни хора. *„Това е тежък проблем, който има сериозна социална страна”*, коментира проф. Габровски. Неврохирургът обяснява, че демографската криза и емиграцията създали ситуация, в която все повече възрастни хора остават без близки, които да се грижат за тях. *„През 90-те години хората от моето поколение масово мигрираха. В момента техните родители са около 80-годишни, като до някакъв период е достатъчно да им се изпращат пари, но с напредване на възрастта хората имат нужда от други грижи, в това число и от медицински, спират да бъдат самостоятелни. И тук се получава една пропаст”*. В „Пирогов” често се сблъскват с драмата на пациенти, които след лечение няма кой да ги потърси и вземе, и това е сериозен проблем. Според него в основата на тази криза е и катастрофалният недостиг на медицински сестри и специалисти по здравни грижи в България. Проф. Габровски подчертава, че този проблем е ясен от години, но не се прави нищо съществено за решаването му.

На 15 юни 2025 г. в предаването „Събуди се” се излъчва разговор с журналистката от BBC Кейт Блюит, която преди 18 години показва на света „Раната Могилино”, като разговорът се фокусира и към проверките в незаконните хосписи от последните дни. *„Никога няма да забравя сцените в този дом, беше огромен шок за мен, видях страдащи деца, които умираха от болести и недохранване, тези образи още са в мен”* разказва автор на филма *„Изоставените деца на България”*. *„Децата в Могилино бяха изключително уязвими, нямаше контрол от институциите, нямаше надзор, и тогава бях потресена от липсата на ангажираност от страна на държавата”*, припомня си тя. По нейни думи тя съвсем не е изненадана от разкритията в незаконните хосписи от последните дни. В основата на всичко е бедността, това е начин да се печелят лесни и бързи пари, като при трафик на хора, отбелязва журналистката. Възрастните хора са много уязвими, затова е лесно да бъдат упоявани, връзвани, да им се взимат телефоните, както и да бъдат уморявани от глад, твърди тя. Според нея вероятно ще се открият и други подобни незаконни обекти, където в нечовешки условия живеят възрастни хора. Може би трябва да се дават награди за хората, които откриват или сигнализируют за незаконни домове, в които се извършват скандални нарушения, те трябва да бъдат насърчавани, предлага Кейт Блюит. В предаването се напомня, че след филма на Кейт Блюит в България са създадени центрове от семеен тип, рембрандирани и реформирани са и социалните институции. Според Кейт Блюит трябва да има много строги наказания за лицата, които си позволяват да малтретират незащитни хора в домовете. Британската журналистка упреква и хората, които са знаели за безобразията в незаконните хосписи, но са мълчали, вероятно от страх, или защото не искат да поемат отговорност. Възрастните хора се нуждаят от подкрепа, в това число и от подкрепа от страна на държавата, твърди британската журналистка.

В предаването „Събуди се” се излъчва и интервю с Весела Банова, председател на Управителния съвет на сдружение „Дете и пространство”. Банова е клиничен психолог и социален експерт, работила е за извеждане на децата от дома в с. Могилино в продължение на 3 години, а темата на разговора е какви уроци може да извлечем като общество от решаването на този проблем, за да ги приложим спрямо възрастните в незаконните хосписи. Цивилизационен белег за едно общество е отношението му към именно уязвимите групи, в това число и към възрастните хора, твърди Весела Банова. Тя напомня, че след случая „Могилино” реформата на социалните институции у нас е извършена от институциите в синхрон с неправителствения сектор, което е позволило да се затвори не само въпросния дом, но и всички тогавашни домове за деца и младежи с умствена изостаналост, като сега изведените оттам лица се радват на грижа в среда, близка до семейната. По нейни думи поуките от казуса „Могилино” могат да са от полза за решаването на проблема със забравените от институциите възрастни хора, в това число и на тези от незаконните хосписи като този в Ягода. Възрастните хора заслужават да бъдат изведени от тази ситуация и да живеят в една нормална среда, категорична е Весела Банова.

Народният представител Тома Биков от ГЕРБ-СДС отбелязва в интервю за предаването, че след като държавните власти са разкрили незаконния хоспис в с. Ягода, очевидно може да се очакват и справедливи присъди за лицата, прекрачили закона. Въпросът е какво се случва с настанените в тези домове възрастни хора, които ще бъдат изведени от тези обекти. Качествената грижата за възрастните хора в домовете е една скъпа услуга. Би трябвало и кметовете да бъдат интегрирани в този процес, те са на място, те могат да вършат добре тази работа, смята Тома Биков.

На 15 юни 2025 г. гост в предаването „На фокус с Лора Крумова” е поп певецът Красимир Аврамов, който споделя в ефир за кошмарните си лични преживявания, докато търсил подходящ хоспис за майка си. Певецът разказва, че е „преминал през ада” преди няколко години, когато с брат му са опитвали да намерят място за майка им, страдаща от деменция, в дом за възрастни хора, предлагащ прилични битови и хигиенни условия на обитателите. „Последните репортажи ме върнаха преди 8 години, когато търсех хоспис за майка ни. Искахме да има професионална медицинска грижа и да е приветливо. За двете години, след които тя почина, сменихме 6 частни хосписа - в София, Бояна, Банкя, сменяхме ги на всеки 3 месеца. Непрекъснато ме изнудваха за пари собствениците на домовете”. Той плащал сериозна такса, но ежемесечно се налагало да прави и дарения за неща, от които майка му уж имала нужда. „Исках да е сама в стая, оказваше се обаче впоследствие, че е била настанена с още 6-7 души в стая”, разказва Красимир Аврамов. „В 90% от местата, на които тя е била, я хранеха само с овесена каша”, посочва певецът. „Често я намирах посинена, намирах я и вързана”, споделя с възмущение певецът. Веднъж я намерил и с памперс, който не бил сменян от 2 или 3 дни. Според него майка му била упоявана. „Поне в 80 на сто от домовете у нас са така нещата”, категоричен е той.

На 17 юни 2025 г. участници в предаването „Пресечна точка” коментират резултати социологическо проучване, извършено от агенция „Мяра”, в което запитаните отговарят на въпроса кой според тях носи основната вина за т.нар. „къщи на ужасите”. Близко 80 процента от участвалите в бързия независим телефонен сондаж смятат за нелегалните старчески домове, че са виновни институциите и контролните органи. Над две трети от запитаните признават, че ако изпаднат в ситуация, в която не могат да се грижат за себе си, предпочитат да останат у дома, а не в специализирано заведение. За 64.7 на сто от анкетираните, виновни са собствениците и ръководството на такива домове, превърнали ги в „къщи на ужасите”. Данните се коментират в студиото от бившия социален министър Христина Христова, от актрисата Илияна Лазарова, както и от предприемача Димитър Калайджиев. Според Димитър Калайджиев в обществото цари апатия, мнозина били наясно със ситуацията в незаконните хосписи, но не са подавали сигнали до институциите, затваряли са си очите. По думите на Христина Христова не бива да се допуска нехуманно отношение към безпомощни и възрастни хора. Тя предлага да бъде създадена и клинична пътека за палиативни грижи, а друг голям проблем е че до момента у нас няма държавни хосписи. Илияна Лазарова настоява да се помисли и за подкрепа чрез данъчни облекчения на хора с възрастни родители, полагащи грижа за тях. Участниците в предаването подкрепят идеята за промени в Наказателния кодекс, които ще превърнат в престъпление упражняването на социални услуги без лиценз под формата на „стаи под наем”.

На 18 юни 2025 г. в „Здравей, България” се съобщава, че шестимата задържани лица във връзка с извращенията в „дома на ужасите” в село Ягода обжалват ареста си пред съда, както и че отричат обвиненията. Очаква се прокуратурата да им повдигне нови обвинения.

На 18 юни 2025 г. в централната информационна емисия Новините на НОВА се съобщава, че съдът в гр. Стара Загора гледа мерките за неотклонение на шестимата

задържани за нечовешките условия в нелегалния дом в с. Ягода, като темата за „къщите на ужасите“ не е водеща в емисията. Уточнява се, че задържаните обжалват задържането си, а част от делата се гледат и в този момент. Основният обвиняем – 62-годишният Валентин Желев, сочен за собственик на незаконния хоспис, остава в ареста. Той е обвинен, че е лишил противозаконно 18 души от свобода по особено мъчителен за тях начин. Съобщава се, че са освободени от съда под гаранция от 3 хил. лв. синовете му. Адвокатът Десислав Асенов заявява пред камерата на НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ, че не е съгласен с повдигнатото обвинение за противозаконно лишаване от свобода на 18 лица в дома в с. Ягода, тъй като настанените там са си плащали наем и за тях са се полагали достатъчно добри грижи, по разказите на 70-80 процента от настанените и разпитани хора от дома. *„Ако има някакви грешки или пропуск в услугата, има административни санкции, но не е редно да се налагат санкции чрез наказателна репресия“*, твърди адвокатът.

На 20 юни 2025 г. в „Здравей, България“ темата за нелегалните домове за възрастни отново е водеща, в предаването се излъчва интервю с разследващата журналистка от НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ Вероника Димитрова, заснела репортаж - разследване за евентуални злоупотреби в софийския частен хоспис „Юлияна“ за нейната рубрика „По следите“. Това не е истински хоспис, той има лиценз за предоставяне на социална услуга резидентна грижа с целева група – възрастни хора в нетрудоспособна възраст, който не включва обаче предоставяне на грижа за хора с трайни увреждания, а там има хора на памперси, с нужда от лекарска помощ, отбелязва Вероника Димитрова. Ако предписанията на контролните органи не бъдат изпълнени, ще им бъде отнет лицензът, но все още си работи този хоспис, уточнява тя. Припомня, че собственичката на въпросния хоспис преди време се омъжила за пациент, страдащ от шизофрения, при което по-късно наследила имотите му. Журналистката посочва, че е получила мейл от жена, майката на която е била в този хоспис, но след като я е прибрала оттам, се оказало, че възрастната жена е с рани по главата от падания. В „Здравей, България“ се излъчва и втората част на разследването на Вероника Димитрова за частния хоспис „Юлияна“ в София, в което се разкриват тревожни практики, свързани с придобиване на имоти на възрастни и болни хора, настанявани в дома. Хосписът, собственост на 70-годишната Юлияна Тончева, е в столичния квартал „Бъкстон“, а разследването на НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ повдига сериозни съмнения за извършени измами чрез фалшиви завещания, договори за издръжка и сключен брак с психично болен пациент. В репортажа се твърди, че при мистериозни обстоятелства собственичката на хосписа придобива имоти на починали възрастни хора, настанени в нейния обект. Близките на тези хора смятат, че имотите са придобити чрез измама. Собственичката обаче отрича да нарушава закона. Сред най-фрапиращите случаи, представени в репортажа, е този на Мария Думанова, която притежава имущество за милиони, но умира при неясни обстоятелства в хосписа 2 месеца след постъпването си там. Възрастната жена, притежаваща голям апартамент в столичния район „Оборище“, апартамент в ж.к. „Сухата река“, както и част от паркинг, е кремирана в Пловдив без знанието на нейните роднини, а имотите ѝ са прехвърлени на собственичката на хосписа Юлияна Тончева чрез саморъчно завещание, чиято автентичност се проверява от съдебно-почеркова експертиза. Близките ѝ подозират, че в хосписа ѝ е било „помогнато“ да почине. В репортажа е цитиран Атанас Доцински, заместник-районен прокурор, който отбелязва, че е образувано досъдебно производство по случая и той се разследва от Софийска районна прокуратура, назначена е и съдебно-почеркова експертиза. В репортажа на Вероника Димитрова се разказва и за друг случай, свързан с бивш прокурор, който също умира след кратък престой в хосписа, а апартаментът му в столичния район „Младост“ е прехвърлен на Тончева срещу договор за издръжка и гледане. Бившият прокурор Радослав Цветков е приет в хосписа след 2 инсульта, дъщеря му твърди, че бил в неадекватно, безпомощно състояние, като при нейните посещения баща ѝ изглеждал като упоен. Юлияна Тончева отрича да има вина в случая и изтъква, че бившият прокурор е подписал документите пред двама психиатри и нотариус. Преди да заведе нотариус в хосписа, тя внушила на възрастния човек, че никой

не желае да се грижи за него. Съдебно-психиатрична експертиза показва обаче, че възрастният мъж не е бил в състояние да взема адекватни решения, нито да пази собствения си интерес, когато е каран да подписва документи и пълномощно. В трети случай Тончева сключва брак с пациент в хосписа, страдащ от шизофрения, а след смъртта му наследява негови жилища в столичните квартали „Младост” и „Хиподрума”, както и десетки декари земеделски земи. Агенцията за качеството на социалните услуги е установила нарушения в дома още през 2022 г., включително притеснителни декларации за контрол върху средствата на пациенти. В репортажа е цитиран и социалният министър Борислав Гуцанов, който съобщава, че при последната проверка в частния хоспис са констатирани множество нередности, което може да доведе до отнемане на лиценза му, ако те не бъдат отстранени. Според Гуцанов нарушенията в дома са доста сериозни. Хора, които са тежко болни, са заедно с такива, които са в добро здравословно състояние, в дома няма и обучен персонал. В разследването се изтъква, че започват масови проверки на домове за възрастни в страната след случаите с имотни измами, както и че разкритията за хоспис „Юлияна” са довели до старта на тази национална проверка на всички домове за възрастни. Напомня се, че в хода на проверките проверяващите се натъкват и на зловещи гледки в село Ягода и във Варна. *„Увеличаването капацитета на инспекторите, които извършват проверки, е важна задача, която сме си поставили, за да има повече хора, които могат на място да виждат какви са условията. Но най-важното е да ги въоръжим с повече правомощия по закон, заради което завишаваме санкциите. Защото в момента глоби от 7 000 лв. очевидно не плашат никого”*, заявява министърът на правосъдието Георги Георгиев. По думите на министър Георгиев всичко започна като проверка срещу имотната мафия, в това число и след телевизионни репортажи по тази тема, като вече са проведени над 100 акции в страната. В репортажа на Вероника Димитрова министърът на труда и социалната политика Борислав Гуцанов обещава, че предстоят законови промени, които ще криминализират, ще превърнат в престъпление случаите, когато някой стопанисва незаконен дом за възрастни или хоспис, или ако предоставя на потребителите услуги с лошо качество, застрашаващо живота им. Министър Гуцанов предвижда и среща с Националното сдружение на общините, на която ще помоли кметовете да предоставят бази или сграден фонд, който вече не се ползва, за да бъде възможно тези сгради да се преоборудват в домове за възрастни хора. По думите му в момента се правят ремонти на 81 домове за възрастни хора в страната със средства по Плана за възстановяване и устойчивост, които ще завършат до юни 2026 г. В „Здравей, България” се отправя и призив към институциите проверките в домовете да са постоянни и държавата да не се намесва само кампанийно. Разследването на Вероника Димитрова събуди държавата, подчертават водещите на „Здравей, България”.

На 20 юни 2025 г. в централната емисия Новините на НОВА се изтъква, че проверките на незаконните хосписи и домове за възрастни са започнали след разследване на журналистката Вероника Димитрова за вероятни злоупотреби с имоти на безпомощни възрастни хора в частен столичен хоспис. В новините на НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ, макар и вече не като водеща тема, се излъчва втората част от разследването на журналистката за частния хоспис „Юлияна” в кв. „Бъкстон”, в което се разкриват тревожни практики, свързани с придобиване на недвижими имоти на възрастни и болни хора, настанявани там. В централната емисия се напомня, че именно разкритията за хоспис „Юлияна” на Вероника Димитрова са довели до национална проверка на всички домове за възрастни хора в страната, както и че правителството подготвя законодателни промени, увеличаване на санкциите и подобряване на надзора, за да се прекратят злоупотребите.

Новини

Програма ХОРИЗОНТ на Българското национално радио представя темата за незаконния дом в с. Ягода в **Обедния осведомителен бюлетин на 07 юни 2025 г.** Водещият анонсира, че „Петима души са арестувани за стопанисването на незаконен дом за възрастни хора в с. Ягода, област Стара Загора. Подробности дава репортерът на РАДИО СТАРА ЗАГОРА Иван Славов. Домът за възрастни хора е действал от години, от април месец е закрит по документи, но е продължил да съществува като отдаване на „стаи под наем”. Министърът на правосъдието нарича тези домове „Домове на ужасите”, при проведена съвместна акция проверяващите са открили в хосписа възрастни хора с вързани крака, под въздействие на упойващи вещества, заключени в стаи с ужасяващи условия. Представена е позицията на зам.- социалния министър Иван Кръстев, участвал в акцията и позицията на районния прокурор на Стара Загора Таня Димитрова. В новините през уикенда става ясно, че по случая с противозаконния хоспис има и шести задържан, районният прокурор на Стара Загора, заявява, че и на него са повдигнати обвинения. Назначени са експертизи, разпитват се свидетели, иззети са документи. Уточнява се, че разследването продължава. Информацията от Министерството на труда и социалната политика е, че *„Всички 75 души от дома в с. Ягода са изведени и са настанени в подходящи домове или са взети от техни близки. Възрастните хора, настанени в болницата в Стара Загора, са осем и са в „добро състояние”, казва проф. Йовчо Йовчев.* Заместник-кметът на община Стара Загора, Павлина Делчева, заявява, че първоначално изведените хора от дома са били притеснени, след което са се успокоили”. Представена е информация и от РЗИ Стара Загора.

В новинарската емисия в 06:00 часа на 09 юни 2025 г. е включена информация и за извършена проверка в дом за стари хора край Самоковското с. Говедарци. Двадесет и трима души са били изведени от дома. Главен инспектор Васил Попов началник на Самоковското полицейско управление, уточнява, че акцията е стартирала след получен сигнал от роднина на настанен в дома за нехуманно отношение. Представена е позицията на кмета на град Самоков, който заявява, че *„Полицията не е открила следи от насилие в дома, за разлика от този в с. Ягода”.* Министърът на труда и социалната политика Борислав Гуцанов заявява, че *„Обвиняемите от дома в с. Ягода са били свързани и с дома в с. Говедарци, допреди няколко седмици”* и *„Проверките ще продължат докато и последният незаконен дом не бъде намерен и закрит”.*

В новинарската емисия Новини в 08:00 часа на 10 юни се представя информация за още една извършена проверка на институциите в три незаконни старчески домове, в област Варна, където са били настанени 130 души. Борислав Гуцанов, заявява, че в единия условията са били трагични. *„Не знам дали трябва да говорим за стаи за извращения, уродливи явления ли, но това наистина не е нормално. Не може в 21 век да има подобни сцени. От трите обекта трябва да бъдат изведени 130 души общо”.* Във Вечерния осведомителен бюлетин репортерът на медията от Казанлък потвърждава мерките на шестимата обвиняеми от случая в с. Ягода. Валентин Желев на 62 години и синовете му на 36 и 37 години, са задържани под стража, Динка Ангелова и Севдалина Лазарова също остават в ареста, като съдът се очаква да се произнесе по задържането и на третата жена Господинка Станева. Ако бъде доказана вина обвиняемите ги грози лишаване от свобода от 3 до 12 години.

„Преди всички”

В седмицата след разкритията за нелегалните домове в с. Ягода и с. Говедарци са потърсени мненията на Аркади Шарков - здравен икономист, Александър Миланов - клиничен социален работник, Иванка Шалапатова - бивш министър на труда и социалната политика и на Ангел Джоргов – кмет на град Самоков. Общата позиция е, че трябва да продължат проверките и в други противозаконни домове за възрастни в страната. Важно е, че след тези разкрития прокуратурата се е задействала и има задържани. Важно за

обществото е не само работата на институциите, но и отношението на близките и роднините на старите хора. Трябва да бъде обновена Наредбата за хосписната грижа, защото това, което се вижда след разкритията е „платено издевателство” на връзвани и упоявани хора. Според Иванка Шалапатова *„Необходима е промяна в Наказателния кодекс и нулева търпимост на местните хора, общините и правораздавателните органи към престъпления, свързани с предоставяне на грижа за възрастните хора”*. Според Александър Миланов *„Държавата трябва да инвестира в изграждането на нови домове за възрастни хора, разпределени за различните групи хора, а персоналот да бъде квалифициран и обучен”*. От интервюто с кмета на Самоков се разбира, че проверката в дома в с. Говедарци е инициирана по сигнал на роднина на настанен в дома. Информацията е за изведени двадесет и трима обитатели от дома, в добро физическо здраве, установено е, че и той е незаконен както дома в с. Ягода, но не е с такива потресаващи условия.

Темата е представена в сутрешния преглед на печата, новината е предизвикала реакции и в социалните мрежи от редица общественици - писателят Веселин Гълъбов, фотографът Георги Папакочев, журналистът Юлиана Методиева и най-остра е позицията на Цветеслава Гълъбова – директор на държавната психиатрична болница в Курило, която критикува близките на възрастните хора: *„Що за човек трябва да си да не желаем да полагаш адекватни грижи за възрастния си родител”*. В предаването с повече подробности от място се включва репортерът на РАДИО СТАРА ЗАГОРА Десислав Тенев. Конкретизира, че домът в с. Ягода се намира в община Мъглиж, но община Стара Загора е предприела мерки. След извеждането на възрастните хора от дома, директорът на Областна дирекция социално подпомагане Петя Чакърва заявява, че *„Започва изготвянето на комплексна оценка на обитателите”*. Министърът на правосъдието Георги Георгиев съобщава пред вестник „24 часа”, че *„се предвиждат две промени в Наказателния кодекс във връзка с тези домове”*.

„12+3”

В предаването поканени да коментират темата за нелегалните домове, функционирали като „стаи под наем”, са Лидия Шулева, бивш социален министър и адвокатът по медицинско право Мария Шаркова. Според Шулева, която прави паралел отпреди години с разкритията в дома в с. Моголино, *„няма значение дали домът е държавен или частен, а защо се допуска подобно отношение в такива домове. Основният проблем не винаги е материалната база, основният проблем е в хората, които предоставят тази услуга”*. Експертът Мария Шаркова напомня, че проблемите в домовете за възрастни, такива за психиатрична грижа и за деца, съществуват от много години и се докладва за тях. Като цяло, според нея, не може да се търси и отговорност на близките на тези хора, защото *„социалната и здравната система у нас поставят тези хора в безизходица”*. Показана е позицията на говорителя на Софийската районна прокуратура Николай Николаев за отговорността за съществуващите незаконни домове. Според него Прокуратурата е длъжна да привлече към наказателна отговорност лицата, които са извършили престъпления в конкретните случаи. Да се обърне внимание на превенцията. В предаването по темата се включват и репортерите на медията Десислав Тенев от РАДИО СТАРА ЗАГОРА и Даниела Стойнова - кореспондент на БНР във Варна.

„Нещо повече”

В предаването на **09 и 10 юни** водещата разговаря с Христина Христова - бивш социален министър и с адвокат Мария Петрова за проверките, извършени в домовете в с. Ягода и в с. Говедарци. Експертът остро критикува държавата и нейното безсилие, *„как проверяващи социални работници в с. Ягода не са били допуснати да извършат проверка”*. Според Христова проблемът с капацитета на домовете за възрастни хора е стар и затова предлага да се потърси програмата „Личен асистент” за тези хора. Мария Петрова очаква адекватни наказания след проведеното разследване, за да може да бъде стопиран този порочен цикъл. В предаването показват и добри практики, свързани с домове за възрастни

хора в София и страната. Мариета Речева, управител на „Слънчев дом” и Ани Ставрева, управител на „Общински дом” в Зона Б-5 споделят за грижата към старите хора, режимът в домовете, специалистите, които работят в тях и положителните отзиви.

„Политически некоректно”

В предаването на **14 юни** водещата Силвия Великова е поканила Калоян Методиев от „Непокорна България”, според когото „Няма друга европейска държава, в която да има подобно нехуманно отношение. В тези „домове на ужасите” се оглеждат всички останали проблеми в обществото“. Гостът критикува бездействието на институциите заради контрола, недоумява защо чак сега се реагира на сигнал, подаден през ноември месец миналата година. В предаването е представена анкета за слушателите, които да отговорят на въпроса „*Ще има ли наказани и уволнени заради незаконните домове?*”

ДАРИК РАДИО БЪЛГАРИЯ

Новини

Програма ДАРИК РАДИО БЪЛГАРИЯ представя новината за извършена проверка на полицията и прокуратурата в два дома за възрастни хора в град Стара Загора на **07 юни 2025 г.** Новината е първа в емисията в **09:30 часа**, представя се информация от съвместно проведен брифинг на Министерството на правосъдието и Министерството на труда и социалната политика.

В емисиите новини през уикенда се представя информация от проверката на домове за възрастни хора, регистрирани като „стаи под наем”. Водещият представя информацията, че от двата обекта в с. Ягода са открити и изведени 75 души, а петима души - двама мъже и три жени, са били задържани. Представя се позиция на правосъдния министър Георги Георгиев, който сравнява тези домове и условията в тях с „домове на ужасите”, показва снимки на ужасяващите условия; на районния прокурор Таня Димитрова, че „*Петима души са арестувани и ще им бъдат повдигнати обвинения*”. Представителят на медицински надзор Иванка Динева казва, че „*Домът в с. Ягода, е функционирал като даване на „стаи под наем”, без да има необходимите условия за това*”. В обедната емисия Новини в неделя се съобщава за задържането на шести обвиняем - мъж на 62 години. Обвиненията за всички задържани са различни - за заключване на хора, за причиняване на средна телесна повреда, за неосигуряване на адекватна грижа и за неосигуряване на съдействие на контролните органи. Информацията, която се предава, е на НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ. Случаят коментира и председателят на Народното събрание Наталия Киселова „*Въпросът за отношението към хората с увреждания, към възрастните хора е въпрос на хуманност във всяко едно общество. Необходими са сериозни ангажименти на държавата*”.

Програма ДАРИК РАДИО БЪЛГАРИЯ, в емисията **Новини в 06:30 часа на 09 юни 2025 г.**, съобщава и за друга започнала проверка на дом за възрастни хора в Самоковското село Говедарци. Информация за БТА представя говорителят на областната дирекция на МВР Мариела Маркова. Проверката в с. Говедарци е инициирана по сигнал на близка на обитател от дома, защото не ѝ е било разрешено свиждане с нейния роднина. Установени са двадесет и трима обитатели на дома, като тяхната самоличност се изяснява и се търси контакт с близките им. Венета Галева, заместник-кмет на община Самоков заявява, че „*Общото състояние на обитателите е добро без видими наранявания, като една част от тях ще бъдат настанени в болница, а останалите в друг дом*”.

В **Новините в 18:00 часа** се съобщава, че продължава разследването в „дома на ужасите”, задържан е 62 годишен мъж, изяснява се неговата самоличност - Валентин Желев. Мерките на задържаните ще бъдат гледани утре в районен съд Казанлък. Представена е гледната точка на Иван Кръстев, заместник-министър на труда и социалната политика, който

пред НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ заявява, че „Собствениците на дома в с. Ягода са били притежатели и на дома в с. Говедарци”. 75 възрастни са били изведени от с. Ягода, министърът уточнява, че „Двадесет са взети от близките си, девет са настанени за лечение в окръжна болница Стара Загора, девет в държавната психиатрична болница в Раднево, четиринайсет в дом в Стара Загора, четиринадесет в кризисен център в Сливен и четирима в Казанлък.

Представена е гледната точка на Павлина Делчева - заместник-кмет на Стара Загора пред НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ, че „Хората са били гладни. Ужасяваща ситуация - важно беше да реагираме адекватно” и секретаря на община Стара Загора Николай Диков, който със съжаление информира, че се „изяснява самоличността на хората, но има и хора не потърсени от своите близки”. Изпълнителният директор на болницата в Стара Загора, проф. Йовчо Йовчев, заявява, че „Всички настанени пациенти при тях са стабилизирани и няма хора с опасност за живота”. Включен е и разказ на жена, направен пред Б ТВ, настанена в „дома на ужасите”. Относно започналата проверка на властите в дома за възрастни хора в с. Говедарци се съобщава, че обектът е без документи и двадесет и трима обитатели са били изведени от него. Виктория Духова - директор на Агенцията за контрол на социалните услуги, заявява, че „Няма такова лице, което да отговаря за дома”. По информация на Б ТВ, обектът е бил регистриран като дом за стари хора, но е със сменен статут на „стаи под наем”, както случаят в с. Ягода.

Във вторник **10 юни 2025 г. в Новините в 08:00 часа**, се съобщава за нови случаи на нарушения, разкрити в домове за възрастни хора в град Варна. **Правосъдният министър Георги Георгиев** разказва, че в единия дом условията са „трагични” и от трите обекта трябва да бъдат изведени общо 130 души, като схемата е същата както в с. Ягода и с. Говедарци, отдаване на „стаи под наем”.

В останалите емисии **Новини от деня**, репортерът на радиото Тодор Пантилеев обобщава за случая в с. Ягода, че обвиняемият Валентин Желев остава в ареста, а другите задържани три жени - Севдалина Лазарова, Господинка Станева и Динка Ангелова, са обвинени за причиняване на телесна повреда. Представено е интервю с възрастна дама – Диана, обитавала дома в с. Говедарци, която обобщава пред Б ТВ своя престой там като борба за оцеляване.

Институциите са се задействали след разкритията на тези незаконни домове за възрастни хора, като управителят на НЗОК Петко Стефановски е разпоредил спешни проверки за възможно източване на бюджета на касата в разкритите незаконни домове в районите на Стара Загора, Варна и Говедарци.

Социалният министър Гуцанов подчертава, че „Държавата ще предприеме всички необходими мерки, за да бъдат открити и затворени всички подобни незаконни домове”. В сряда е иницирано изслушване на социалната комисия в парламента за „Домовете на ужасите”. Поканени са представители на всички компетентни институции, ангажирани с проверките и установяването на нарушения в местата за настаняване на възрастни хора. Началникът на кабинета на министъра на правосъдието Петя Лазарова заявява, че „Работна група от експерти работи по текстове с цел инкриминиране на предоставянето на социална или здравна услуга без лиценз”. Заместник- социалният министър Иван Кръстев пред БНТ 1 споделя, че „Имаме информация и за други случаи за незаконни домове за стари хора. Миналата година Агенцията за качество на социалните услуги е извършила 904 проверки от началото на тази година те са 424“.

„Денят на Дарик”

В актуално-публицистичното предаване в **три последователни дни /10, 11 и 12 юни/** са представени позициите на видни експерти в социалната сфера по темата с разкритите незаконни домове за възрастни хора, функционирали без лиценз, без квалифициран медицински персонал и без необходимите минимални условия за живот - Иванка Шалапатова, Христина Христова и народният представител от ПП-ДБ Стела Николова.

Според Иванка Шалапатова - бивш министър на труда и социалната политика „*всеки човек, който има нормална ценностна система, ще бъде докоснат от тази ситуация. България трябва да се превърне не само в страна, която е приятел на детето, а да бъде и страна, в която всички да искаме да остареем*”. Шалапатова споделя, че „*трябва да се даде повече информация за случващото се и да се оповестят резултатите от държавните институции след проверката*”. Накрая гостът акцентира и за ролята на обществото в тази трагедия. „*Не може да имаме близък, който е в такова състояние и да го оставим да живее в тази окаяна среда. Това все пак е лична отговорност*”. Бившият социален министър Христина Христова заявява, че най-важна е ролята на държавата, да се разбере какво се случва с тези незаконни домове. Според нея „*институциите са се координирали в такава спешна ситуация и са успели в рамките на един ден да изведат хората, да установят виновните лица и да започне разследване*.” Въпросът е на кого е отговорността за възрастните хора настанени при такива условия, нека не изключваме и техните близки и роднини. Държавата трябва да защити гражданите, липсата на обществото е голяма.

Стела Николова - депутат от ПП-ДБ, коментира малкия брой на официално лицензирани хосписи, довели да нелегалните домове и разкритията в „домовете на ужасите”. Николова изразява и своето възмущение от отношението на персонала спрямо възрастните хора „*в 21-и век сме, имаме Конституция, която третира всички хора с равни права. Аз не мога да си обясня как е възможно някой да се отнася с човешко същество по този начин*”. Депутатът апелира институциите да си свършат работата, да се представи стратегия, програма, за възрастните хора, както и да има законодателни промени, които да криминализират подобни „стаи под наем”.

„Седмицата”

В предаването на **14 юни**, бившият министър на труда и социалната политика Лидия Шулева, коментира разкритията за нелегалните домове за възрастни хора в страната. Според експерта „*Държавата не е била в състояние да направи адекватен контрол. Подобни нелицензирани обекти трябва да бъдат затворени, защото не може да се подминава такова грубо нарушение на правата на хората. На въпрос на водещия за съществуващите „Стаи за извращения”, Лидия Шулева казва, че „В България се спазват всички стандарти за хуманно отношение към животните и въпросът е защо контролните органи не контролират хуманно отношение и към хората?*”. Според нея ролята на близките е най-важна.